

Do vody sa ponorili aj vicestarosta a viceprimátor

Medvede v bazéne nezamrzli

Otužovanie. Pre teplomilných zábava, pre tých, čo túto aktivitu praktizujú, neodmysliteľná súčasť životného štýlu. Faktom však ostáva, že pravidelné ochladzovanie prospieva organizmu a tiež ho učí lepšie sa vyrovnávať so zimou.

Pred Domom kultúry Dúbravka bazén, otužilci v plavkách po krk ponorení do vody. To všetko spojilo podujatie názvom Dúbravský ľadový medveď poslednú januárovú nedeľu. A veru bolo poriadne mrazivo pre súťažiacich aj divákov.

Prekvapila účasť aj odvaha. Vonkajšia teplota sa pohybovala okolo nuly, čo neodradilo 22 otužilcov. Po úvodnej sprche ich čakala voda, ktorej teplota sa pohybovala okolo piatich stupňov. Cieľom súťaže bolo ponoriť sa po krk a vydržať v nej čo najdlhšie. Víťazom sa stal Ivan Scholtz s časom takmer 45 minút. Najstaršia súťažiaca mala 84 rokov. Medzi medveďmi boli aj dúbavskí poslanci – viceprimátor Juraj Káčer, poslanci Mário Borza a Marcel Burkert a vicestarosta Ľuboš Krajčír, ktorý sa otužovaniu začal venovať najmä preto, že býval často chorý.

„Keď som prvýkrát vchádzal do vody, myslel som si, že to nezvládnem. Dnes ma neodradí ani to, ak pred vstupom do bazéna rozbijame ľad na povrchu. Otužovanie ma naučilo prekonávať vlastné hranice,“ prezradil Krajčír. O pozitívnom vplyve otužovania na zdravie hovoria aj lekári. Okrem posilnenia imunity sa zhodujú aj na pôsobení na psychiku. „Upevňujeme si vôľu, vyplavujú sa endorfíny, naučíme sa takto lepšie prekonávať každodenný stres a depresie hlavne na jeseň a v zime,“ povedal MUDr. Jozef Makai pre ladovemedvede.sk. Súťaž pod záštitou starostu Dúbravky Martina Zaťoviča organizovali mestská časť Bratislava-Dúbravka, Základná škola Beňovského a agentúra MRM Sport Event.

(zm, lum)

Bratislavský samosprávny kraj ocení aj Dúbravčanov

Špeciálnu cenu udelí verejnosť

Od roku 2002 oceňuje Bratislavský samosprávny kraj významných obyvateľov, ktorí výrazne podporili región, jeho rozvoj alebo intenzívne pomáhajú iným. Od roku 2003 ocenil viac než stovku laureátov. Tento rok k nim pribudne ďalších 31 a jedna historická osobnosť, posúdila ich výberová komisia a nakoniec schválili župní poslanci. „Ocenenia nie sú len morálnym a finančným ohodnotením práce nominovaných. Je to predovšetkým vyjadrenie vďaky a úcty,“ približuje hovorkyňa župy Lucia Forman.

Titul Historická osobnosť regiónu bude in memoriam udelená legendárnemu česko-slovenskému hokejovému brankárovi a trénerovi Vladimírovi Dzurillovi.

Po prvý raz môžu za osobnosť kraja hlasovať aj obyvatelia župy. Kraj počas januára vyhlásil anketu - Cena verejnosti. Obyvatelia s trvalým alebo prechodným pobytom na území kraja môžu zvoliť jednu osobnosť, ktorej prínos pre kraj za rok 2019 ich najviac oslovil. Vybrať si môžu spomedzi 31 laureátov. Medzi nimi sú aj štyria Dúbravčania. Športová dvojica Jana a Tomáš Kuťkovci, hudobný skladateľ Igor Bázlik, maliar Martin Borodáč.

Hlasovať sa dá prostredníctvom vyplneného formulára do 9. februára na webovej stránke kraja - www.bratislavskykraj.sk.

(lum)

Ako pomáha terénna sociálna práca s ľuďmi bez domova

Cestu k ľuďom otvára čaj

Text: Lucia Marcinátová

Pár metrov z kopca pod drahými novostavbami bývajú trošku „iní susedia“. Počas našej návštevy nie sú „doma“. Obzreli sme miesto, okolie, dnu nevstupujeme. Pri pohľade sa vynárajú otázky, prečo ľudia takto vôbec žijú, čo ich sem dovedlo a ako to vôbec dokážu. Najmä teraz v mraze, chlade. S terénnym pracovníkom z neziskovej organizácie Depaul Slovensko sme sa zašli pozrieť, ako v Dúbravke žijú ľudia bez domova.

S terénnou sociálnou prácou s ľuďmi bez domova začali v Dúbravke viac než pred dvomi rokmi. Poznajú miesta, zvyky, potreby, mená. Vedia, keď niekto odíde, príde nový. Našli si ku klientom, ako ľudí bez domova pri ich práci nazývajú, cestu. Otvára ju čaj, prezrádza náš sprievodca, terénny pracovník Jakub Krč-Jediný. „Začali sme s terénnou prácou v Karlovej Vsi, potom sme v roku 2018 prešli aj do Dúbravky.“

Záhradkárske lokality

Najskôr pracovníci Depaulu mapovali terén, hovoria o takzvanej skenovacej vyhľadávacej fáze. „Robili sme to dosť systematicky, vyhľadávali sme klientov, navštevovali sme ich stretávacie body, pýtali sa,“ vraví Jakub. „Chodievame s potravinovou pomocou a čajom, ten je dobrý na nadviazanie kontaktu. Cez zimu aj človeku, ktorému sa nechce baviť, je ťažko povedať nie čaju a keď už má ten čaj, tak aj odpovie na otázky.“

Tak opisuje terénny pracovník aj začiatky v Dúbravke. Pomenováva lokality, kde ľudia bez domova prebývajú. „Väčšinou ide o záhradkárske oblasti, prípadne okraj mesta. Teraz už poznáme ľudí, vieme, čo kde potrebujú, pracujeme s nimi dlhodobejšie.“ Niektorí však odchádzajú, prichádzajú noví. Práca tak nekončí, „mapa“, kde a akí ľudia bez domova, s akými potrebami prežívajú, sa tak stále mení, vyvíja.

Pomoc jedlom, slovom

„Dobrý deň, ste doma? Je tu niekto?“ Návštevu a to, že sa blížíme, hlási terénny pracovník zďaleka. Aby sme neprekvapili, nevystrašili. Terénni pracovníci sa s ľuďmi bez domova snažia vybudovať vzťah, dôveru.

Chodia za nimi počas dňa nielen s čajom, ale najmä pomocou, poradenstvom, ošetrovaním.

„V rámci sociálneho poradenstva pomáhame vybaviť čo treba. Napríklad rodný list, občiansky preukaz,“ hovorí Jakub. „Zisťujeme, či má človek nárok na dôchodok, či už starobný alebo invalidný.“

Iným druhom poradenstva je právna pomoc. Ľudia bez domova sa často topia v dlhoch, exekúciách, ktoré môžu vzniknúť napríklad aj dlhom v dopravnom podniku za jazdu načierno, točia sa v akomsi bludnom kruhu.

Terénny pracovník hovorí o možnostiach oddĺženíach, osobnom bankrote. „Pomáhajú s tým profesionálni sociálni pracovníci, ktorí sa na to školia, vedia poradiť a vedia, aké podmienky musia klienti spĺňať.“

Do terénu vyrážajú terénni pracovníci za klientmi aj s aktuálnymi pracovnými ponukami. „Skenujeme internet, vyhľadávame, rozdáваме vytlačený prehľad, lebo oni nemajú internet.“

Ľudia bez domova si zväčša nájdu jednoduchšie práce, pomocné, pri stavbách, údržbe, upratovaní. Problémom pre nich je podľa terénneho pracovníka prácu si udržať. „Žijú v takých podmienkach, v ktorých je ťažké byť tak v dobrom zdravotnom stave.“

Mnohí žijú v zime, v tme, niektorí aj bez možnosti zohriatia, uvarenia. „Niektorí majú piecku, niektorí plynové bomby, niektorí si varia,“ vraví Jakub. „Podľa toho aj rozdeľujeme potravinovú pomoc.“

Ošetrovanie, rada, sprcha

S podmienkami bývania súvisí aj zdravotný stav. Okrem potravinovej pomoci nosia terénni pracovníci so sebou aj ošetrovateľský batoh. Vedia pomôcť pri základných poraneniach.

„V zime sme sa stretli aj s omrzlinami, no často sú to rany, ktoré by sa v priaznivých podmienkach zahojili, no pri živote vonku sa zapália, zahnisajú, vznikne niečo škaredé,“ vraví terénny pracovník. „Vydezinfikujeme to. Stretávame sa aj s bercovými vredmi.“

Ľudí bez domova sprevádzajú aj do nemocnice, na ošetrovanie, alebo nasmerujú do Ošetrovne sv. Alžbety, ktorá je v budove Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety na Námestí 1. mája, je otvorená pondelok až piatok od 14.30 do 18.30. Okrem ošetrovania ponúka aj možnosť sprchy, čistých šiat i pomoc sociálneho pracovníka.

„Keď sa tam klient umyje, vymení si šaty, je to veľká zmena a aj reakcie zo strany lekárov sú lepšie,“ vraví Jakub. „Snažíme sa klientov o tejto možnosti informovať, nasmerovať ich, čím viac vedia spraviť sami, tým lepšie pre nich.“

A aj práve to je zmyslom práce, ktorú organizácia Depaul nazýva Terénna práca Rozálie Rendu, urobiť niečo pre človeka bez domova, motivovať ho, aby aj on urobil niečo pre seba, iných...

Vynáška - fakty

Ošetrovňa sv. Alžbety – budova Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Nám. 1 mája 1, vchod je z Banskobystrickej ulice. Ošetrovanie a preväzy rán, sprcha, ošatenie, sociálne poradenstvo, otvorená je v od pondelka do piatku od 14.30 do 18.30 hod. V utorok je prítomná lekárka, nevydáva sa šatstvo a ani nesprchuje. Tel: 0910 842 170

Domec (integračné a denné centrum) - Mýtna 33, ošetrovanie, lekár, pondelok, streda, štvrtok, piatok (9.00-16.00), lekár (streда 10.00-12.00). Tel.: 0917 108 879, 0917 108 880

Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul - Ivánska cesta 32 - všetkým ľuďom bez domova (aj pod vplyvom alkoholu), cena 1 euro, vstup od 19.00 do 22:00 (pracujúci aj po 22.00 ale s potvrdením), nutnosť opustiť o 7.00. Tel.: 0911 447 577.

Útulok sv. Vincenta de Paul - v prístavbe budovy nocľahárne a je určený pre klientov, ktorí sa aktívne snažia riešiť svoju situáciu a potrebujú miesto, kde môžu preklenúť neisté obdobie. Tel.: 0911 447 577

Útulok sv. Lujzy de Marillac - Hattalova 1070/ 6, útulok je určený pre chorých ľudí bez domova, pri akútnych stavoch alebo po prepustení z nemocnice do domáceho liečenia. Tel.: 0904 738 749

Zariadenie opatrovateľskej služby - Hattalova 6, nocľah, strava, priestor na doliečenie. Tel: 0904738749

Nocľaháreň Mea culpa Hradská cesta 2/B, od 18:00 do 21:55 (v lete od 19:00 do 21:55), cena: 1 euro. Tel. 02/43425870

Depaul spolupracuje aj s Centrom rodiny

Pomáhajú ponožkami i papiermi na pohovor

Text: Lucia Marcinátová

Ľudia bez domova navštevujú aj komunitné Centrum rodiny na Bazovského ulici. Nájdu tu poradenstvo aj výdajňu šiat.

„S ľuďmi bez domova pracujeme v Centre rodiny na Bazovského takmer od začiatku fungovania komunitného centra,“ spomína riaditeľka centra Alžbeta Šporerová. „Najskôr niekoľkí prichádzali, keď si u nás odpracovávali trest povinnej práce. Ďalšia skupina ľudí bez domova zas do centra zavítala v rámci potravinovej pomoci.“

Dnes je práca s ľuďmi bez domova v Centre rodiny pravidelná a organizovaná. Centrum spolupracuje s neziskovou organizáciou Depaul Slovensko. „Každý prvý utorok v mesiaci doobeda tu funguje Depaul s poradenstvom, majú tu zázemie,“ približuje Šporerová.

Ľuďom bez domova tu v rámci poradenstva pomáhajú napríklad s prípravou na pracovný pohovor, k dispozícii majú tlačiareň na potrebné papierovačky, návštevy úradu. Terénna sociálna práca má tak v Centre rodiny svoje pokračovanie. Pracovníci Depaul u klientov v teréne zistia, čo potrebujú, s čím im vedia počas poradenstva pomôcť, dohodnú si tu s nimi stretnutie.

Ďalšou pomocou v Centre rodiny sú odevy z výdajne šiat pre sociálne slabších. Zberňa šiat prebieha v Centre rodiny každý prvý pondelok od 10.00 do 12.00 a poobede od 16.00 do 18.00. Počas zimného

obdobia sú najžiadanejšie teplé bundy, mikiny, termoprádlo, deky, pánske topánky „Prebehla aj zbierka teplých ponožiek,“ dodáva Šporerová.

Prezrádza tiež, že k tohtoročným plánom Centra rodiny, ktoré funguje a rozvíja sa už piaty rok, patrí podpora zero waste, čiže nulového odpadu. Prebehnúť má skúšobný projekt recyklovania a využívania potravín v spolupráci s neďalekou predajňou Tesco Brestovka. Druhým cieľom je rozvoj dobrovoľníctva na školách a tretím aktivovanie a práca so seniormi, ktorí sú osamelí a nie sú organizovaní v denných centrách.

Anketa: Stretávate sa v Dúbravke s ľuďmi bez domova? V akých lokalitách? Aké máte s nimi skúsenosti?

Elena

Tu priamo na sídlisku, medzi panelákmi v Dúbravke sa s nimi moc nestretávam. No viem o miestach, kde sa pohybujú, prebývajú, zdržujú sa. Je to oblasť záhradiek mimo bytoviek. Napríklad na konci Dúbravky za konečnou električiek smerom dole. Inak sa tu s nimi moc nestretávam, vidím ich zvyčajne. ako chodia po kontajneroch.

Anastázia

Stretávam ľudí bez domova v okolí bydliska, napríklad pri obchode a dá sa povedať, že aj spolupracujeme. Sem-tam mi oni pomôžu v predzáhradke, sem-tam ja im nejakú pomôžem, porozprávame sa, podebatujeme. Nemám nejaké zlé skúsenosti. Nedávno, keď pri rozkopávke nám zničili predzáhradku, tak nám pomohli to dať do poriadku.

Paula

Áno, stretávam ich a vidím ich dole na Bilíkovej. Sedia, občas ležia, zdržujú sa na lavičkách, posedávajú, popíjajú. Čo mi až tak neprekáža, no vadí mi, keď robia hluk. A horším je ešte odpad, ktorý po nich ostáva. To by sa malo viac čistiť. Možno by stálo za úvahu ich aj zapojiť do takýchto upratovacích prác.

Matilda

Nepáčia sa mi ich skupinky. Keby aspoň nerobili taký neporiadok. Všetko sa prispôsobuje tomu, aby sa tam neprispôsobiví ľudia nestretávali, idete na stanicu a nemáte si, kde sadnúť, v parkoch sa dávajú lavičky preč, lebo tam ležia. No čo tí ostatní, ktorí by tie lavičky slušne využili? Takže odstraňovať lavičky, asi nie je cesta...

Helena

Mne skôr vadia žobráci pred Kostolom Ducha Svätého, neviem, či sú to bezdomovci, ale sú tam každý deň aj traja. Prekáža nám to, napríklad jedna mladá žena si kľakne do dverí kostola a natrčí ruku a my nemôžeme ani prejsť. Pán farár aj vyhlásil, aby im ľudia nedávali peniaze, no stále asi dávajú, tak chodia. Potom vidím tých žobrákov v Lidli, ako si kupujú víno.

Eva

Áno stretávam ich, napríklad ako vyjde človek z podchodu Saratov, tam sedávali, na schodisku jeden spával. V parku na Fedákovej popíjajú stále na prvej lavičke pri detskom ihrisku. Hoci to vraj nie sú všetko bezdomovci, možno len niektorí z nich sú ľudia bez domova. Vidím ich tam cez deň, no aj večer.

Antónia

Ľudia bez domova sú vidieť, no prekáža mi, ak robia neporiadok. Podobne ma trápi aj neporiadok, ktorí nerobia bezdomovci. Napríklad na Bilikovej smerom dole k záhradkám na Lamač máme také veľké parkovisko a stáva sa, že niekto tam odstaví staré vozidlo, dokonca nedávno aj s gumami. Niekto si tam dovoľí postaviť vrak.

Viera

Málo sa s nimi stretávam, jeden pán tu tak chodieval, ale ten sa pohybuje a je ho vidieť v celej Bratislave. Hore na Tranovského je ich málo vidieť. Kedysi boli častí cestujúci v MHD, no jazdievali električkami, no tie teraz v Dúbravke nepremávajú. Takže tento problém nateraz nie je, uvidíme, či sa vrátia spolu s električkami.

Pýtala sa Lucia Marcinátová

Schátrané priestranstvo čaká zmena – zeleň, ihrisko

Ožije drak, stena, šport

Text: Lucia Marcinátová

Multifunkčné športovisko, lezecká stena, detské ihrisko pre menších, originálna šmykľavka s využitím terénu, pódium pre komorné vystúpenia, podujatia a najmä premena betónovej a asfaltovej plochy na zelenú, prírodnú. Revitalizácia verejného priestoru na Hanulovej ulici na území väčšom než 2500 metrov štvorcových. Projekt premeny schátraného priestranstva vypracovala mestská časť, stal sa súčasťou investícií, ktoré v hlavnom meste podporil Úrad vlády. Do revitalizácie verejného priestoru v Dúbravke investuje 200-tisíc eur.

Kedysi tu kotvila loď, detská preliezačka s morským charakterom, dnes po nej ostali len koly a obvodový múrik. Podobným pamätníkom na niekdajšie ihrisko sú aj zvyšky akéhosi pódia či kovová šmykľavka s dizajnom 80. rokov.

Pohľad na ihrisko na Hanulovej ulici, ktoré dnes len ťažko možno nazvať ihriskom. Je v správe hlavného mesta a spolu s verejným priestorom ho čaká zmena. V tejto oblasti neďaleko Základnej školy Sokolíkova a Materskej školy Švantnerova dnes chýba detské ihrisko, športovisko.

Počas januára sme na schátranom ihrisku stretli podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu Richarda Rašiho. Povedal, že sa prišiel pozrieť, aký projekt podporili. „Chcel som pozrieť a presvedčiť sa naživo, čo sa ide podporiť, či to nie je Potemkinova dedina,“ zažartoval.

Hovorili sme o plánoch s územím, o projekte. Vznikať by mal na etapy, práce by mali začať tento rok.

„V rámci revitalizácie plochy na asi 2500 metroch štvorcových sa počíta s búraním a odvozom asfaltových plôch, opravou odpadov, nahradením nefunkčných hracích prvkov, rekonštrukciou bývalého hokejbalového ihriska,“ priblížil starosta Martin Zaťovič. „Väčšia časť asfaltu bude nahradená zeleňou, chodníkmi a plochami s drevnou štiepkou, riečnym štrkom, zámkovou dlažbou. Vznikne aj amfiteáter, nové hracie prvky, pribudne osvetlenie.“

Práve nové multifunkčné ihrisko bude veľkou zmenou a podporou športových možností v lokalite.

Zachovať by sa mal aj zelený Drak, sochárske dielo od Štefana Prokopa z roku 1983 na príľahlej opornej stene. Projekt ju chce využiť a časť premeniť na lezeckú stenu.

Revitalizácia verejného priestoru na Hanulovej ulici patrí k štyridsiatke projektov vo všetkých mestských častiach, ktoré Úrad vlády v hlavnom meste finančne podporí.

Stenu proti hluku chcú aj nie

Hluk, nedostatočné opatrenia proti nemu, podnety od obyvateľov. V zime menej pálčivý problém sa v teplejších mesiacoch s otvorenými oknami stáva neprijemnejším a obťažujúcim. Protihluková stena na diaľnici D2 stále chýba, či vôbec bude a kedy, sme sa pýtali Národnej diaľničnej spoločnosti.

Protihlukové opatrenia na diaľnici D2 v mestských častiach Lamač a Dúbravka pripravuje Národná diaľničná spoločnosť už niekoľko rokov. A hoci ich obyvatelia žiadajú, niektorí proti stavbe protestujú. Územné rozhodnutie a stavebné povolenia tak neboli vydané.

Michaela Michalová, hovorkyňa NDS vysvetľuje, že vzhľadom na pripomienky účastníkov konania, ktorí sú proti výstavbe protihlukovej steny a činností, ktoré sú s výstavbou spojené, sa konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie ukončilo až v apríli 2017. „Ministerstvo životného prostredia vyhovel požiadavkám účastníkov konania a posudzovalo dočasnú mobilnú stenu na diaľnici. V júli minulého roku bolo vydané záverečné stanovisko, voči ktorému bol podaný rozklad od „Združenia domových samospráv“, od obyvateľky Dúbravky a od občianskeho združenia Ochrany prírody, krajiny a vôd Slovenskej republiky, ktorí sú proti výstavbe protihlukovej steny.“

Ministerstvo životného prostredia, odbor posudzovania vplyvov pre životné prostredie, preto spis predložil odvolaciemu orgánu, aby ho preskúmal. Až potom môže podľa hovorkyne požiadať národná diaľničná spoločnosť o vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia a upraviť harmonogram prác.

(zm)

Prezidentka ocenila vedkyňu

Dvadsať osobností verejného života zo Slovenska a z Česka ocenila v januári prezidentka Zuzana Čaputová štátnym vyznamenaním pri príležitosti 27. výročia vzniku republiky. Z radov vedcov si vyznamenanie z rúk prezidentky prebrala virologička Silvia Pastoreková, absolventka Gymnázia Bilíkova. Medzi nimi ocenenými bol aj spolupracovník a priateľ Deža Ursinyho, a aj dúbavskej Spomienky na Deža, Peter Zajac. Podujatia, ktoré má pokračovať v septembri už svojím tretím ročníkom.

Cvičiť na čerstvom vzduchu

Pri multifunkčnom ihrisku na Valachovej pribudlo nové workoutové ihrisko. Spolufinancované je grantom Bratislavského samosprávneho kraja. Poskytuje priestor pre cvičenie, posilňovanie, natáhanie, strečing, zlepšovanie kondície, celkový kondičný tréning.

Farmárske trhy sa vrátili

Raz do týždňa a zatiaľ na tri mesiace. Na námestie pred Dom kultúry Dúbravka sa počas januára vrátili farmári. Prichádzať majú každú stredu s ponukou mäsových, pekárenských, drevených výrobkov, domáceho pečiva, lokší, dobrôt. Farmárske trhy nie sú len o nakupovaní, ale aj o priamej debata s výrobcami, pestovateľmi, sú o rozhovoroch a stretnutiach. Stánky majú byť otvorené od ôsmej ráno do pol šiestej podvečer. Farmárske trhy poznajú Dúbravčania z minulosti, pred kultúrny dom chodili farmári už v roku 2017.

Vandali znečistili park

Prekvapilo, ako to vôbec niekomu zišlo na um. Urobil škodu, no aj znečistil park na Pekníkovej. Prenosnú toaletu v parku niekto „vyhodil do vzduchu.“ Vandalizmus poškodzuje nielen verejný priestor, ale mestskú časť stojí aj financie, ktoré by mohla investovať do rozvoja!

Termín návratu električky do Dúbravky mesto nepozná

Trať ostáva bez dopravy

Text: Lucia Marcinátová

Od mája má začať najťažšia etapa modernizácie Dúbravsko-karlovej radiály. Trvať má približne 130 dní. Nový harmonogram prác je zatiaľ nejasný.

Ticho. Tak by sa dalo charakterizovať obdobie na Dúbravsko-karlovej radiále po spustení premávky električiek do Karlovej Vsi na konci decembra 2019. Robotníkov nevidno a Dúbravčania naďalej prestupujú z električky na náhradný autobus X5 na zástavke Borská v Karlovej Vsi. Počas januára prebehol kontrolný deň modernizácie radiály, pýtali sme sa na ďalšie práce, návrat električky do mestskej časti a termíny.

Práve tie sú však zatiaľ nejasné, hlavné mesto nevie, kedy sa do Dúbravky električka vráti. Prevádzke električky stále bráni spor so zástupcami vlastníkov pozemkov pod meniarňou v Dolných Krčacoch.

Finálny termín

Starosta Martin Zaťovič apeloval na zhotoviteľa, aby mestskú časť o termínoch a výlukách informoval dostatočne vopred, aby sa Dúbravčania na zmenu pripravili. Isté totiž je, že pre budovanie združenej zastávky Záluhy a prestavbu podchodu Damborského príde k obmedzeniu dopravy a premávky na ulici M.Sch.Trnavského. Rovnako istý a podľa Mareka Jašíčka, hlavného projektového manažéra stavby, aj záväzný, je finálny termín dokončenia modernizácie Dúbravsko-karľoveskej radiály - 12. september 2020.

Najťažšia etapa

Termíny v súvislosti s modernizáciou trate sa menili už niekoľkokrát. Električky sa mali do Karlovej Vsi vrátiť po ukončení prvej etapy už 27. septembra, prišli o tri mesiace neskôr. S tým, že zhotoviteľ ešte nedokončil podchody v Karlovej Vsi na Borskej a v Dúbravke na Damborského, urobiť by tak mal do júna tohto roku.

Od mája čaká trať najťažšia etapa modernizácie, ktorá má trvať približne 130 dní. Modernizovať sa má najdlhší a najhlavnejší úsek trate od tunela po Molecovu. Hlavné mesto, zhotoviteľ a dopravný podnik teraz pripravujú nový harmonogram prác a aj podobu náhradnej autobusovej dopravy počas najťažšej etapy modernizácie.

Otázne ostáva, či sa do jej májového začiatku električka do Dúbravky vôbec vráti.

Modernizácia trate

Zhotoviteľ v spolupráci s hlavným mestom pripravuje nový harmonogram prác.

Termín návratu električky do Dúbravky ostáva stále nejasný.

Od mája je naplánovaná najťažšia etapa modernizácie, ktorá má trvať približne 130 dní. Modernizovať sa má najdlhší a najhlavnejší úsek trate od tunela po Molecovu.

Finálny a záväzný termín dokončenia modernizácie Dúbravsko-karľoveskej radiály vo všetkých etapách je 12. september 2020.

Hľadá sa foto roka

Text: Lucia Marcinátová

Dúbravské noviny stále pátrajú po zábere roka 2019. Redakcia predĺžila termín fotografickej súťaže s názvom Dúbravka hľadá foto roka, snímky bude zbierať do 1. marca 2020.

Vlani na skúšku, no s úspechom, tento rok cielene. Fotografická súťaž, ktorej cieľom je ukázať dúb-
ravské krásy, schované zákutia a pohľady ľudí na mestskú časť, pokračuje. Fotografie možno poslať
do 1. marca mailom na tlacove@dubravka.sk (do predmetu uviesť fotka roka) alebo priniesť osobne v
obálke na vrátnicu miestneho úradu na Žatevnú 2. Prihlásiť sa môže každý – junior, senior, školáci aj
rodiny, pričom každý fotograf môže súťažiť s maximálne tromi snímkami. Fotografie je potrebné za-
selať v rozlíšení optimálne 300 dpi vo formáte JPG. Súťaž prebieha v troch kategóriách: Stará - nová –
zábery starej Dúbravky, symbolov mestskej časti, sôch, ale aj nové domy, ulice, pohľady na sídlisko,
električkovú trať; Akcia - reakcia – podujatia v mestskej časti – kultúrne, športové, spoločenské; Dúb-
ravka v pohybe – umelecká fotografia - Cena Ladislava Borodáča (umeleckého fotografa, ktorý mal svoj
ateliér, tvoril a žil v Dúbravke). Porota bude hodnotiť fotografie jednotlivo, nie ako sériu.

Vítaz v každej kategórii získa originálnu dúb-
ravskú cenu a každý zúčastnený po výstave vytlačenej
svoje snímky na veľkom formáte.

Harminc ako stavitel' múzeí

Nedal len meno prístupovej ceste z Dúbravky do centra, ale aj aktuálnej výstave v Slovenskom ná-
rodnom múzeu - Stavitel' múzeí Michal Milan Harminc . Pripomína 150. výročie narodenia tohto vý-
znamného slovenského staviteľa a architekta prvej polovice 20. storočia. Harminc zrealizoval viac než
300 stavieb po celom Slovensku, ale aj v Maďarsku, Rumunsku, Srbsku či na Ukrajine. Na výstave, ktorá
trvá v múzeu na nábreží do konca mája, tak je na čo pozeráť.

Kde nabiť elektromobil

Pri parkovisku za OC Saratov smerom na Repašského sa objavili stojany ako príprava nabíjania elek-
tromobilov v Dúbravke. Ide o projekt spoločnosti Západoslovenská energetika (ZSE). Okrem tejto loka-
lity má stanica ZSE fungovať aj na parkovisku na Bošániho.

Na pol litra so starostom

Už šiesty rok pokračuje mestská časť s hromadnými odbermi krvi pod názvom Na pol litra so staros-
tom. Vedenie mestskej časti ho organizuje v spolupráci s Národnou transfúznou službou SR. Prvý hro-
madný odber krvi v roku 2020 v Dúbravke bude 26. februára od 8:00. Už tradične sa uskutoční v Kul-
túrnom centre Fontána na Ožvoldíkovej za OD Saratov. Pozývame všetkých vo veku 18 do 60 rokov.
Pravidelní darcovia môžu darovať do veku 65 rokov.

Obliekli sa do Dúbravky

Horanská studňa, kostol, električka. To všetko sa dostalo do prác žiakov v rámci výtvarnej súťaže
Obleč sa do Dúbravky, v ktorej navrhovali originálne dúb-
ravské tričko. Zapojili sa do nej všetky štyri
základné školy. Dúb-
ravské noviny diela vyhodnotia počas februára.

Dúbravčan predstavil cyklovýpravu do Bernských Álp

O spaní v bunkri i lese bez odpadkov

Text: František Brunovský

V Kultúrnom centre Fontána sa hovorilo o cyklistickom zdolávaní priesmykov v Bernských Alpách až do výšky nad 2400 metrov nad morom. Podujatie uskutočnil cyklistický oddiel Favorit Brno pod vedením Josefa Honza. Z Dúbravky a celkovo zo Slovenska tam bol jediný Slovák, František Brunovský. Stretnutie sa tu s bývalými pretekármi ešte zo 70. rokov minulého storočia.

Výprava do Bernských Álp štartovala z Brna. Autobus s 30 účastníkmi a príviesom pre bicykle smeroval do Prahy, kde pristúpilo ďalších 15 cyklistov. Ráno sme prišli do mestečka Wattenwil, ktoré je 30 kilometrov od Bernu. Na ulici Schullweg v bývalom vojenskom bunkri nás ubytovali. Trochu sme sa zariadili a vyrazili na 100 kilometrový okruh okolo Thunského jazera. Téma zdolávanie priesmykov na bicykli prilákala do Kultúrneho centra Fontána asi 40 Dúbravčanov. Slová dopĺňala fotoprezentácia.

Porozprával som o kvalitných cestách z dolín do priesmykov. Nikde nebolo vidieť v prírode odhodnený plast, ani papier. Podrobne som predstavil jednotlivé etapy, ktoré každý absolvoval podľa svojich schopností. Večer nám vždy Josef Honz, vedúci cyklistického oddielu Favorit Brno, na tabuli vysvetlil, ako pôjdeme na druhý deň. Závaž sme poznali, keďže sme pred pár rokmi absolvovali v Himalájach cestu do výšky 5600 m.n.m. s bicyklami, kde mali záťaž traja muži a jedna žena po 50 kilogramov. Spomeniem jednu veselú príhodu, ktorá sprevádzala môj záver výpravy. Keď sme prišli autobusom a príviesom s bicyklami do Brna. Mal som toho už pravdepodobne dosť, lebo sa mi nedarilo otvoriť vozeň na vlaku do Bratislavy. Našťastie prišlo dievčatko a stlačilo gombíček vedľa dverí a tak mohol som s bicyklom a batohom nastúpiť. Okrem bicyklovania v priesmykoch som porozprával aj o Berne, hlavnom meste Švajčiarska, meste Thun, Bernských Alpách, ktoré pozostávajú z deviatich vrcholov nad 4000 m.n.m. Priestor bol na otázky a diskusiu. Štefan Hamerlík doplnil svoje poznatky o charaktere riadenia krajiny, ktoré získal pri návšteve Švajčiarska.

Na záver sme všetkým poďakovali za účasť, a oni nás odmenili potleskom.

Dôchodcov v jedálňach je viac

Seniori s vyšším dôchodkom dostanú príspevok

V roku 2014 chodilo na obed 23 seniorov, o rok neskôr 25 seniorov, dnes je to viac než dvesto. Počet seniorov s trvalým pobytom v Dúbravke, ktorí sa chodia stravovať, stúpol. Dôvodom je zvýšený príspevok na stravovanie. Mestská časť Bratislava-Dúbravka ho zvyšovala v roku 2016 a k pozitívnej zmene prišlo aj na prelome rokov 2019 - 2020. Po novom majú nárok na príspevok na stravovanie aj dôchodcovia s vyšším dôchodkom.

Mestská časť Bratislava - Dúbravka tak reagovala na skutočnosť, že životné náklady dôchodcov sa neustále zvyšujú. „Je preto potrebné zabezpečiť dôchodcom dôstojnejšie sociálne postavenie a aktualizovať výšku finančného príspevku na spoločné stravovanie,“ vysvetlila Nadežda Zeleníková, vedúca oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva miestneho úradu.

Stravníkom s dôchodkom nad 500,01 eur mestská časť doteraz finančný príspevok na stravovanie nepriznávala, po novom sa horná hranica výšky dôchodku zvýšila do sumy 550 eur a zároveň sa zmenilo rozpätie jednotlivých hraníc výšky dôchodku.

Na stravovanie môžu dôchodcovia využívať šesť jedální – v zariadení NÁRUČ Senior & Junior na Fedákovej, Domove jesene života na Hanulovej, Domove pri kríži a v školských jedálňach - Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej na ulici Karola Adlera, Základnej škole Sokolíkova a Základnej škole Beňovského, ktorá však z kapacitných dôvodov nových stravníkov neberie.

Aby dôchodcovia príspevok dostali, potrebujú okrem podmienky trvalého pobytu v Dúbravke aj žiadosť o poskytnutie finančného príspevku na stravovanie. Dostupná je na webovej stránke mestskej časti dubravka.sk alebo na oddelení sociálnych vecí a zdravotníctva na Žatevnej 4.

Lucia Marcinátová

Kam môžu chodiť dôchodcovia na obed:

NÁRUČ Senior & Junior, Fedákova 5,

Domov jesene života, Hanulova 7/A,

SPŠ elektrotechnická, K. Adlera 5,

Domov pri kríži,

ZŠ Beňovského,

ZŠ Sokolíkova

Príspevky na obed:

Podľa výšky dôchodku:

do 350,00 eur - 1,50 (príspevok)

od 350,01 do 450,00

- 0,80 (príspevok)

od 450,01 do 550,00

- 0,40 (príspevok)

nad 550,01 - žiadosť sa zamieta

Ihrisko získa desať najlepších súťažiacich

Máme poslednú šancu vyhrať ihrisko Žihadielko

Možno si niekto povie, že načo hlasovať, keď zaostávame, alebo že dúbravským deťom nové ihrisko netreba. Ak sa spojíme a pridá sa čo najviac Dúbravčanov, ešte stále máme šancu uspieť. Stačí minútka času každý deň a vydržať hlasovať do konca februára.

Mestská časť tentokrát neumiestni ihrisko na nové miesto, ale obnoví niektoré zo starších ihrísk v Dúbravke, ktoré to potrebujú. Namiesto schátraného priestranstva tak môže Dúbravka mať nové ihrisko v hodnote 87-tisíc eur. O tom, kde ihrisko v prípade úspechu mestská časť umiestni, rozhodnú obyvatelia v ankete.

Jedno Žihadielko priletelo do Dúbravky v roku 2016. Deti sa na ňom hrajú za Domom služieb pri ulici Ľuda Zúbka. Rok na to bola Dúbravka ako víťaz zo súťaže vylúčená, v rokoch 2018 a 2019 sa mohla zas zapojiť a zabojsovať, počet hlasov však nestačil.

Teraz Dúbravka bojuje opäť. Spojme sa a vyklikajme deťom farebné ihrisko! Novinkou v tomto roku je, že v roku 2020 bojujú o ihrisko všetky mestá a mestské časti v jednej kategórii, pričom ihriská vyhrá 10 súťažiacich s najvyšším počtom hlasov.

Mestská časť vytvorila pre lepšiu komunikáciu aj skupinu na facebooku s názvom Dúbravka bojuje o Žihadielko. Pridajte sa! Každý hlas sa počíta.

(lum)

Motívom parku je chodník, ktorý prevedie všetkými zákutiami

Záhrada je stavba zabalená do zelene

Text: Lucia Marcinátová

Vyrastala v Dúbravke v čase, keď vznikalo sídlisko. Bývala na Strachotovej, dnešnej Cabanovej ulici, no dobre si pamätá aj starú Dúbravku aj priestor okolo Horanskej studne. Dnes ho mení na viacgeneračný terasový park. LUCIA BULLOVÁ, záhradná architektka, ktorá sa záhradám venuje už viac než 25 rokov. Z Dúbravky sa presťahovala do domu s veľkou záhradou, aby si, ako vraví, vyskúšala všetko to, čo navrhuje.

Park pri Horanskej studni je pre mnohých Dúbravčanov takým typickým, tradičným dúbravským miestom, tvorí starú Dúbravku. Predstavte nám, prosím, projekt, ako sa tento priestor menil a mení?

S ideou prišiel starosta Martin Zaťovič. Chcel, aby Dúbravčania mali taký styčný bod, s ktorým by sa identifikovali. A práve Horanská studňa, ktorá je na ceste k starému barokovému kostolu, poskytovala vhodný priestor okolo seba. Ľudia sa tu môžu pristaviť pri ceste z kostola, alebo keď smerujú na prechádzku, výlet do okolia. Priestranstvo sme zmenili tak, aby mohlo byť využité rôznymi generáciami Dúbravčanov. V podobe, v akej bol priestor predtým, sa totiž dalo využívať len detské ihrisko. Ľudia sem inak nemali prečo chodiť, nemali sa kde zdržiavať, chýbali lavičky, možnosti pre oddych. Dôležité teda bolo, aby sa ten priestor socializoval, aby sa tu človek mohol zastaviť.

Hovoríte o zastaveniach, zastavme sa pri projekte, vznikli akési terasy.

V projekte sme sa snažili vytvoriť tri terasy. Prvá, ktorá je najvyššie a zároveň najbližšie ku kostolu je takou oddychovou zónou pre ľudí, ktorí idú práve z kostola alebo z vychádzky. Druhá terasa je práve okolo Horanskej studne, ktorá ponúka možnosť stretávania a zároveň edukačný priestor pre školy i škôlky. Je tu aj náučná tabuľa, aby ľudia vedeli, kde sa nachádzajú a aby sa dozvedeli niečo o histórii miesta a mestskej časti. Tretia terasa je určená deťom, je tu detské ihrisko, ktoré sa zrekonštruovalo a našiel sa spôsob tienenia, aby tu mohli byť deti počas celého dňa.

Novinkou je vodný prvok, ktorý má pripomenúť tradíciu, vodu v území.

Už sama o sebe je Horanská studňa pripomienkou a pekným dielom, no hľadal sa spôsob, ako deťom priblížiť vodu a históriu. Nainštalovalo sa také malé umelecké dielo, ktoré je zároveň interaktívnym dielom pre deti. Deti zistia, ako sa voda čerpá, ako prechádza cez kaskády a ako sa vracia.

Počas prác sa objavili aj kritické hlasy, ľudia hovorili o zeleni, o betóne. Ako bude park vyzeráť, bude zelený?

Vždy, keď sa tvorí nejaký priestor, objavia sa rôzne názory. Pri parku Horanska studňa je iné, či sa pozeráte na park zhora od kostola alebo zdola z dediny. Je tam dnes viac kameňa, betónu. Ide však o vyslovene oporné múry, ktoré držia jednotlivé terasy, aby mohli byť využívané. Priestor je totiž pôvodne svahom, ktorý mal prevýšenie 3 a pol metra, spájal ho chodník, ktorý nespĺňal bezpečnostné parametre. V priestore sa tak nedal tráviť čas, zážitok z parku chýbal.

Hovoríte o zážitku, čo ponúkne park na jar, po otvorení?

V prvom rade môžu parkom prejsť. Chodník v krivkách spája jednotlivé terasy a diela. Na hornej terase je zaujímavé dielo z uhynutého stromu, ktoré doteraz nebolo viditeľné, bolo zabudnuté. Zaujímavá je najmä studňa, o ktorej sa viete dozvedieť viac, viete si pri nej posediť. Deti majú k dispozícii väčší priestor a aj vodu, detské ihrisko je bezpečnejšie a pribudne tieniaci systém. V parku sa nasadilo deväť nových stromov, ktoré doplnia zeleň a tieň tak, aby sa tu ľudia vedeli pohybovať príjemne od mája do septembra. Novinkou sú aj trvalkové záhony, ktoré pozdvihnú priestor a dajú mu charakter mestského parčíku.

Čo je v tomto projekte vašou srdcovkou, hlavným motívom?

Chodník. Dokáže vás previesť všetkými zákutiami parku a môžete si ho tak vychutnať naplno.

Je vám Dúbravka blízka, poznáte ju?

Vyrastala som tu, presťahovala som sa sem v roku 1980, keď sa Dúbravka stavala. Pamätám si aj tento priestor okolo kostola, bol čarovný, bola to taká naozajstná stará Dúbravka. Viazu ma tak k priestoru aj spomienky z detstva, pamätám si staré schody, ktoré tu boli, staré objekty.

Ste záhradnou architektkou. Nosíte si prácu domov? Máte záhradu?

Áno, nosím si prácu domov, mám ju doma (smiech) A aby som si vyskúšala všetko, čo navrhujem, mám okolo domu veľkú záhradu. Vlastný zážitok je asi najúčinnejší. Mám svahovitú záhradu. Viackrát som aj riešila ťažšie dostupné záhrady. Treba si uvedomiť, že záhrada je stavba, ktorá je zabalená zeleňou, veľmi účinnou a voňavou. Aj tu v Dúbravke mal park prevýšenie tri a pol metra. Bolo nutné vyriešiť chodníky, múriky siete, a potom to zabaliť do krásnej voňavej záhrady.

Okolo Horanskej studne vzniká medzigeneračný park

Vodný prvok v parku pripomenie históriu

Text: Lucia Marcinátová

Mestská časť dokončuje revitalizáciu parku pri Horanskej studni v starej časti Dúbravky. Pribudne miesto na hru aj oddych.

Asi ťažko nájsť miesto, ktoré je viac dúbravské, tradičné. Ktoré sa viac spája s históriou mestskej časti. Priestranstvo okolo Horanskej studne pri detskom ihrisku pod Kostolom sv. Kozmu a Damiána. Od leta prechádza zmenou. Práce sa začali na konci letných prázdnin, trvať by mali do konca roka. Nové lavičky, dlažba, vyhladkové miesto, hracie prvky na detskom ihrisku, záhony, chodníky, múriky...

Spojenie generácií

„Cieľom revitalizácie priestranstva pri Horanskej studni bolo vytvoriť areál pre všetkých, pripomenúť históriu a podporiť jedinečnosť miesta,“ približuje starosta Martin Zaťovič. V parku budú môcť spoločne tráviť čas rôzne generácie. Vzniká tu priestor pre oddych, posedenie, voľné piknikovanie, čítanie, ale napríklad aj na výučbu školákov na čerstvom vzduchu, nechýba ani náučná tabuľa či nové hracie prvky na detskom ihrisku. Originálnym bude hrací vodný prvok, ktorý podporí jedinečnosť miesta.

Voda ako dar a minulosť

Horanská studňa a aj maďarský i nemecký názov obce totiž napovedá, že na mieste dnešnej Dúbravky musel byť jeden alebo viacero výdatných zdrojov dobrej vody.

Studňa je symbolom, ktorý sa dostal aj do pečate a neskôr do erbu Dúbravky. Nevieme, ako táto studňa vyzerala počas predchádzajúcich stáročí, jej nová podoba je vlastne kópiou studne zo starej pečate z roku 1626, podľa ktorej bol vytvorený novodobý erb mestskej časti.

„V studni bol aj v časoch sucha vždy dostatok vody. Prebytočná voda vytekala do rybníka, v ktorom sa cez leto kúpali deti. Z rybníka voda odtekala do potoka. Z Horanskej studne voda pritekala vodovodným potrubím do dúbravskej školy a do niektorých domov Dúbravčanov,“ približuje Jana Hamšíková, etnografka z Mestského ústavu ochrany pamiatok.“

Nadzemná časť studne je zložená z betónového okružia, na ktorom je vymurovaná kamenná obruba s datovaním 1574 a dátumom 1993, kedy bola studňa obnovená. Pred viac než dvomi rokmi pribudla v parku aj originálna socha zo starého stromu Víla Dúbravka od rezbára Michala Fratriča. Obnovením priestoru sa ju možno podarí „oživiť“, podobne ako tradíciu i genius loci tohto miesta.

Revitalizácia parku

9 ks stromov, 75 ks krov

250 trvaliek, 152 ks okrasných tráv, 195 cibuliek tulipánov a narcisov

pribudli - nové lavičky, dlažba, vyhliadkové miesto, hracie prvky na detskom ihrisku, vodný hrací prvok, záhony, chodníky, múriky...

novinkou je osvetlenie, ktoré chýbalo, pitná fontánka či tieniaca plachta

obvodové múry boli potrebné pre sanáciu a prepadávanie okraju – schátraného plota.

na spolufinancovanie projektu získala mestská časť Bratislava-Dúbravka externé zdroje - grant hlavného mesta a grant Bratislavského samosprávneho kraja.

Kvetinové plochy v meste sú normálna vec. Fascinuje ma, že nikde nie sú.

Herec Martin Geišberg: Ekologické podujatia si nevyberám, ony si vyberajú mňa

Zhovárala sa: Andrea Fedorovičová

Stretli sme ho v dúbravskom dome kultúry, započúvali sa do piesní, porozprávali. S MARTINOM GEIŠBERGOM známym hercom, spevákom a hudobníkom sme hovorili o živote, ekológii a projekte Rozkvitnuté mesto, v rámci ktorého by sa mala na jar v parku Pri kríži realizovať prvá kvetinová plocha v Dúbravke.

Váš nový album Na modrej planéte je najmä o zemi a prírode, dá sa povedať, že je tak ekologickejšie ladený. Pesničky z neho ste okrem iného hrali koncom roka aj na podujatí v dome kultúry. Ako by ste tento váš aktuálny hudobný počin popísali?

V dobe, keď ešte vznikal a písal som texty, bol som taký rozčarovaný. Vtedy sa to tak začalo mlieť, Grétka (Thunberg, pozn. red.) bola ešte v úplných prvopočiatoch, všetko to len začínalo víriť, postupne sme sa dozvedali, v akom širokom rozsahu tá ekologická katastrofa je a v akom ešte môže byť. S týmto novým albumom to zároveň bolo tak, že vznikal popri všetkých veciach, ktoré som robil v divadlách. Ani si vlastne nevedomujem, ako to išlo. Ako sa hovorilo kedysi, že deň bol málo, teraz je málo týždeň, o chvíľku bude mesiac... Ale čo bol pre mňa veľmi silný zážitok, ktorý sa mi viaže s týmto albumom, to je práve skúsenosť s Marekom Pastírikom a Balkansambloom. Oni doniesli do tých pesničiek úplne iný svet a to je na tom albume podľa mňa nové a zaujímavé.

A, keď sme pri tom, čo hovoríte na ne a na celú tú dnes z toľkých strán prízvukovanú klimatickú krízu?

Postupom času som prišiel na to, že tá dnešná ekopolitika je v konečnom dôsledku tak extrémna a dostáva sa do takých pre mňa už nepochopiteľných súvislostí, že sa mi zdá, že to robí napokon ešte väčšie rozbroje, ako by malo. Mali by sme situáciu skôr upokojovať. To, čo potrebujeme, je nerobiť toľko zbytočných vecí navyše. Akákoľvek naša aktivita je totiž neekologická. Aj to burcovanie a presvedčanie druhých je neekologické, aspoň si myslím.

Sám, zdá sa, celkovo sympatizujete skôr s prírodnejšími podujatiami. V Dúbravke sme vás mohli viackrát vidieť napríklad na jarmokoch Projektu Život. Dalo by sa povedať, že sú vám takéto podujatia ako interpretovi, a možno aj ako návštevníkovi, príjemnejšie ako tie komerčné?

To je o tom, ako vás život nesie. Ja si to nevymýšľam. To, že ma zavolajú na takú akciu, znamená, že asi cítia, že mi to je nejakým spôsobom blízke. Ale je mi to blízke len v tom slova zmysle, že sa mi to zdá normálne, nehrám sa na nejakého ekológa. Ani tie akcie samy o sebe nie sú zvyčajne nejako prehnane ekologické, ak teda hovoríme o jarmokoch Projektu Život. Ale čo sa mi páči, že sa na nich sústreďujú ľudia, ktorí žijú prirodzene a vyrábajú si svoje vlastné veci... Veľmi držím týmto ľuďom, tým remeselníkom, palce, akurát je to vždy spojené s tým, že ako vieme robiť jednu vec, tá druhá nám uniká. Týmto ľuďom, popri tom, že sú úžasne zruční, uniká ten marketing a ten spôsob, akým organizátori takýchto podujatí tlačia tú myšlienku pred sebou, je ešte strašne v plienkach. Je to na tých akciách cítiť. Mne to ale neprekáža, pamätám si časy, keď sme boli na takom Drienku (letný festival Projektu Život v Mošovciach, pozn. red.) asi stodvadsať. Keď dnes zájdete len na jednoduchý bratislavský jarmok Projektu Život, vidieť tam obrovský posun. Na všetko treba trpezlivosť. No aby som sa vrátil ku koreňu otázky, ja si tieto podujatia nevyberám, oni si vyberajú mňa. Nie je to o tom, že by som také niečo vyhľadával. Ja si myslím, že ľudí netreba o ničom presvedčať. Každý má svoju vlastnú hlavu a vie si spraviť svoj vlastný úsudok. Mňa tiež nikto o ničom nepresvedča, vždy sa presvedčím sám. (smiech)

Nedávno ste sa však na jednom takom prírodne ladenom podujatí dokonca aktívne podieľali. Hovorilo sa tam o kvitnúcich plochách v Dúbravke...

Áno, Rozkvitnuté mesto! Tam je taká súvislosť, že sme s Alžbetkou (Elisabeth Wittgruber, scenáristka a kostymérka Bratislavského bábkového divadla, pozn. red.) pomáhali robiť divadlo, ktoré tú myšlienku nejakým spôsobom propaguje. Teda, robila to skôr Alžbetka, ona sa totiž postarala o jeho výtvarné prevedenie. Ja som im zhotovil takú kruhovú inštaláciu, s ktorou počas predstavenia herci pracovali. Snažili sme sa im s tým nejako pomôcť, režíroval to totiž môj kamarát Kvečo Palik. A s Katkou Klimovou z BROZ, ktoré projekt Rozkvitnuté mesto realizuje, to bolo tak, že to bol celé jej nápad. Ona má v sebe nesmiernu energiu a snaží sa to neustále ťahať ďalej, takže to vlastne celé vymyslela.

Čo vy osobne hovoríte na ten nápad, zriadiť si v meste kvetinové plochy?

Nie som nadšencom tej myšlienky, podľa mňa je to totiž úplne normálne. Mňa skôr fascinuje, že to tak v mestách ešte nie je. V konečnom dôsledku, vidíme sami, aká je v tom meste teplota... Všetky tie betónové plochy udržujú teplo a prirodzená klíma v mestách sa veľmi prudko mení... V meste sa ťažšie dýcha, mení sa tam vzduch a toto je možno spôsob, ako by sa to dalo zvrátiť. Prispejme aspoň tým málom, ktoré tu máme k dispozícii...

Kedysi to šlo, mestá boli omnoho pestrejšie, prírodnejšie...

Pamätám si to ešte z čias socializmu. Samozrejme, že to nie je oslava komunistického režimu, ale pamätám si, že v tom čase to bola úplne prirodzená súčasť života, aj tie upratovania a brigády okolo domov. Znie to strašne pioniersky a organizovane, aj to také napokon bolo, no v konečnom dôsledku mám pocit, že bola vtedy pospolitosť ľudí v takýchto nekomerčných a neziskuchtivých veciach sama o sebe oveľa väčšia.... Zdá sa mi, že toto nám dnes chýba. Ide len o to uvedomiť si, že 'Však tu žiješ.' To nie je o tom, že by som túžil prísť do Bratislavy a zveľaďovať tam niekde nejakú plochu, ani nie som propagátor kvitnúcej Bratislavy, skôr si myslím, že by táto myšlienka mala zaujímať ľudí, ktorí tam žijú a tí by si tam mali spraviť tú lúku, aby im tam bolo príjemnejšie. Budú tam mať ten hmyz a všetko tak, ako to aj tá príroda potrebuje a potom nebudú musieť zatvárať okná, bude vlhkejší vzduch a bude to mať určite aj veľa ďalších výhod.

A čo také záhradky na strechách panelákov? Sama niekedy žasnem nad tým, koľko perfektných nápadov sa dá v mestách realizovať...

Na to existuje krásna veta: 'Keď si niekto myslí, že sa niečo nedá, nech nezavadzia tým, ktorí to už robia.' Všade vo svete to vidieť, ľudia si zakladajú tieto zelené strechy, Manik z Projektu Život je zas dobrým príkladom, keď sa bavíme o komunitných záhradách - na takom pozemku si zas kopec ľudí môže dopestovať potraviny. Nie je to o sebestačnosti alebo o tom, že podme na tom zarobiť, ale zahryznite sa do svojej mrkvy a zahryznite sa do akejkoľvek inej mrkvy a pochopíte ten rozdiel... To je niečo nezaplátiteľné. Aj ja by som chcel raz dospieť k tomu, že budem bližšie k svojej vlastnej pôde. Celé je to len o tom, že keď si niečo zasadíte a staráte sa o to a potom to zjete, je to zdravé, je to pre vás zdravé... Stačí len ubrať a vrátiť sa na to miesto, kde ste, tam sa upokojiť a spýtať sa sám seba, 'Tak čo tu môžem urobiť?'

To je základ. Začať samým sebou a veriť tomu, že aj jednotlivec dokáže veľa... V poslednom čase som však v tomto smere vôkol seba vnímala skôr skepsu alebo demotiváciu.

To je aj kvôli tomu, že sa stále snažíme presvedčiť aspoň niekoho na svoju stranu. Každý chce, aby boli najprv pri ňom ľudia a 'až potom niečo spravíme...' No, bohužiaľ alebo našťastie, tá samota je práve fantastická v tom, že nás vie oslobodiť. Ako náhle nepotrebujeme niekoho, aby zdieľal náš názor, nepotrebujeme, aby niekto s nami niekam išiel, v tej chvíli sa to celé ako keby samé uprace, lebo to robí človek bez toho, že by niečo za to čakal a neočakáva, že sa ľudia budú k nemu za to, čo spraví, nejako inak správať. To je predsa jedno. My sa len bojíme ísť po tej ceste sami. Ja konám rovnako, nedá sa to urobiť na sto percent, ale občas tak vzadu myslím na to, že 'A prečo to ten človek vlastne hovorí? Naozaj chce toto alebo chce len tú pozornosť a tých ľudí okolo seba a okolo tej myšlienky?' Myslím, že keď už nebudeme mať chuť nikomu povedať o tom, čo robíme, v tej chvíli to bude „to“. Keď sa od-bremeníme od názorov druhých a začneme tie veci robiť len pre seba a len seba tým tešiť...

Moja skúsenosť zas je, že takéto ekoaktivistické počiny druhí často ani nechápu. Napríklad, keď platíte pri pokladni a namiesto zeleniny úhladne zabalenej v mikroténových vreckách ju len tak všelijako pohádzate na ten bežiaci pás a zbierate si ju do vlastnej plátennej tašky. To tých predavačov obvykle len rozčuľuje a krúčia hlavami...

Keď o tom hovoríte, robím to aj ja. A pritom si uvedomujem, že to tým tetám predavačkám robí prácu navyše, lebo musia po tých paradajkách štyrikrát siahnuť. Keď ich ľudia dajú do vrecúška, majú to nablokované rýchlejšie. A ešte musia po nás aj utrieť ten pás... Bohužiaľ, je to tak vymyslené, že im to pridáva robotu... Na druhej strane, všetko sa teraz akosi prebúda a táto ekologická hyperaktivita je niekedy tiež nanič. Keď si človek kúpi tú papierovú tašku, ale nepoužije ju aspoň desaťkrát, tiež je to neekologické. Všetky tieto veci majú nejaký rozmer a my sa s tým musíme naučiť pracovať. V tomto ohľade je preto podľa mňa asi najlepší ten sedliacky rozum.

Nebyť teda za každú cenu ekologický, len prosto žiť logicky?

Jednoduché riešenia sú väčšinou najlepšie... Keď napríklad viete niečo zohnať od niekoho vo svojom kraji, čiže kvôli tomu nemusí ísť veľký kamión cez pol Európy, tak prečo nie? Také základné veci... A mňa osobne napríklad inšpiruje, keď vidím, ako to tých ľudí, ktorí niečo pestujú alebo vyrábajú, baví... Stretol som napríklad chalanov, ktorí majú takú permakultúrnu dedinu a na nich úplne vidieť tú radosť z práce... Vidíte ich tam behať v tých klobúčikoch medzi tými hriadkami a cítite, že to nie je len póza, je vám absolútne jasné, že je to ich život...Anonymita je nanič. Keď stojíte v supermarkete v oddelení ovocia a pýtate sa sám seba 'Odkiaľ sú tie pomaranče? Čím to budeme mať bližšie a čím viac budeme

poznať tých ľudí, ktorí nám tú zeleninu pestujú alebo sami vyrábajú nejaké oblečenie a úžitkové predmety, tým bude ten život prirodzenejší a v mnohom aj pestrejší.

Čo vás čaká v tomto roku? Zavítate opäť aj do Dúbravky?

Teraz sa snažíme vymyslieť nejaké koncerty s Balkansambloom, v januári sme mali premiéru Robina Hooda v Nitre, k tomu som robil muziku a od začiatku roka sme skúšali v bábkovom divadle v Bratislave moju rozprávku. Volá sa, že Nuna, čo znamená po inuitsky Zem. Premiéru má 28. februára. Je to také hudobno-bábkové divadlo, robíme tam rôzne impresie, uvidíme, ako sa to bude páčiť. Teraz žijem dosť divadlom, mám za sebou viac divadelných projektov, ale stále v spojení s hudbou. A ešte sa budem asi snažiť oprášiť jednu vec, čo napísal ocko. Volá sa Piate ročné obdobie. To by som chcel oživiť. Uvidíme, ako to celé pôjde. A v Dúbravke sa určite objavím tiež. A rád.

Rozkvitnutý park Pri kríži

V dúbravskom parku Pri kríži začnú podľa slov Kataríny Klimovej z Bratislavského regionálneho ochrannárskeho združenia (BROZ) už v jarných mesiacoch tohto roka prebiehať terénne práce. „Môžeme sa tešiť na úpravu verejného priestoru prírode blízkym spôsobom, rozkvitnutú lúku, ale aj viacero interaktívnych a náučných prvkov,“ uviedla pre Dúbravské noviny. Vďaka projektu Interreg SK-AT Kvitnúca krajina pre motýle na Slovensku a v Rakúsku bude podľa nej zároveň pre učiteľov z okolitých škôl pripravený materiál, ktorý im umožní využiť rozkvitnutú plochu vo výučbe biológie priamo vonku.

Za podporu a spoluprácu pri úpravách parku BROZ ďakuje mestskej časti Dúbravka, Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy a hlavnému sponzorovi projektu, firme Veolia.

Vravievalo sa, že kto neje na fašiangy šišky, bude prašivý

V Dúbravke sa na fašiangy piekli aj myši

Obdobie, na ktoré sa tešila celá dedina, boli fašiangy. Starí a starší sa radovali, že si trochu pomastia brušká pred pôstom, roľníci ešte oddychovali od namáhavých poľných prác a chystali sa na blížiacu jar a mládež sa, samozrejme, tešila na čas zábav, zabíjačiek a svadieb, na čas príjemných stretnutí a huncútstiev. Fašiangy, po dúbravsky "fašang" trvali od 7. januára do začiatku pôstu, to znamená až do škaredej, populcovej stredy (tento rok 26. februára - pozn. red.).

V tých časoch vraj novoveskí cigáni hovorili: Vánoce, to sú nejaké sviatky?! Z kostela do kostela... Ale fašiangy, to sú sviatky – ze šenku do šenku! Na fašiangy sa poriadali zábavy, svadby, hrali sa ochotnícke divadelné predstavenia. Najveselšie boli posledné fašiangové dni. Mládenci sa preobliekli za maškary, chodili spievajúc po dedine v sprievode harmonikára. Gazdiné im dávali do koša vajíčka, na ražeň napichovali slaninu, za čo ich mládenci vytancovali. Večer bývala zábava. Vyvrcholenie bolo v posledný fašiangový deň pred popolcovou stredou. Zábava v krčme trvala do polnoci, keď obradne pochovali muziku (basu). Nastal pôstny čas, a vtedy sa nekonali zábavy, neodbavovali sa ani svadby, spievali sa nábožné piesne iba v rodinnom kruhu.

Šišky, frity a myši

Počas fašiangov sa v každom dome vyprážali šišky, frity a myši. Kedysi sa vyprážalo len na bravčovej masti. Šišky museli byť ľahučké a jemné ako páperičko, kysli na dvakrát (prvýkrát vykyslo cesto a druhýkrát vykrojené šišky, ktoré sa počas kysnutia museli raz obrátiť na druhú stranu). Do jednej dávky na pol kila múky išli 3 žĺtky a, samozrejme, trochu rumu. Do fritov a myší išiel len 1 žĺtok a kysli kratší čas ako šišky. Najjednoduchšie a najrýchlejšie sa robili myši.

Cesto bolo redšie, v hrnci na teplom mieste rýchlo vykyslo, naberalo sa potom veľkou polievkovou lyžicou a púšťalo sa do horúcej masti. Po vytiahnutí lyžice sa z cesta natiahol akýsi chvostík a preto sa tieto rýchle šišky volali myši.

Na šišky sa dával slivkový, marhuľový alebo jahodový lekvár. Aj dnes deti obľubujú šišky s marhuľovým alebo broskyňovým lekvárom vo vnútri šišky, a ešte radšej, keď je vo vnútri čokoláda alebo nutela. V Dúbravke sa kedysi vravelo, že kto neje na fašiangy šišky, bude prašivý. Keďže pri pečení šišíek sa používali iba žĺtky, bielky ostali. Dúbravské gazdiné z nich piekli kokosové pusinky, ktoré mali u všetkých úspech.

Ked' sa fašang "krácil"

Posledné tri dni fašiangov boli najveselšie. V nedeľu začala zábava v šenkoch už poobede a trvala do neskorej noci. V pondelok začala zábava dopoludnia, poobede chodili mládenci oblečení ako maškary. Niektorí mali iba naruby oblečené kožuchy, niektorí staré kroje. Jeden z mládencov mal na košeli a gatiach našité farebné handričky a niesol chlebový košík. Mládencov sprevádzali niekoľkí muzikanti, chodili po dedine a spievali: „Uš sa fašang krácí, uš sa nenavrácí, staré dzifky plačú, že sa nevyskáčú. A z dvorov im kontrovali dievčatá: Pred fašangem ten týdeň, chodzívals k nám každý deň. Ale uš fčil nechodzíš, uš ma asi nelúbíš. A mládenci pokračovali pesničkou: Fašangy, Turíce, Veľká noc ide, kdo nemá kožúška zima mu bude. Ja nemám kožúška, len sa tak trasem, dajte mi slaninky, nech sa vypasem. A tam hore na komíne sedí kocúr na slanine. Dzite si ho odehnat a mne kúsok odrezat. Hentam nám nedali, hentam nám dajú. Komára zabili, slaninu majú.“

V každom dvore vytancovali mládenci ženy i dievčatá, za čo dostali do košíka šišky, koláče, klobásky, údenú slaninu alebo vajíčka. Výslužka sa potom rozdelila medzi muzikantov, alebo pri spoločnom posedení.

V utorok pred polnocou končila zábava. Dievčatá z nej odišli trochu skôr, inak by sa im všetci posmievali, že sú "škaredé stredy". O polnoci priniesli mládenci doprostred sály snop slamy, aby sa mali dievky kde vyspať (bolo to na posmech, keby niektorá ostala aj po polnoci).

Spracované podľa publikácie Mamkina Dúbravka (kniha autoriek - Kataríny Jakubčíkovej a Kataríny Petkaničovej)

Na dvore múzea sa pripomína pochovávanie basy

Basa pila rum a hazardovala

Text: Ľubo Navrátil

Keď najveselejšie obdobie roka fašiangy strieda 40-dňový pôst, končia sa všetky zábavy a svet sa vracia opäť na rok do starých koľají. Na poslednej fašiangovej zábave sa preto predvádza symbolické pochovávanie basy.

Pochovávanie basy je ľudová hra parodizujúca skutočný pohreb. Jej základným motívom je zákaz zábav počas nasledujúceho pôstu. Ide o výrazné komické stvárnenie kde hlavnými kostýmovanými postavami sú postavy kňaza, rektora a smútiacich „pozostalých“. Kňaz paroduje obrad rozlúčky, aká býva pri cirkevnom obrade, ohlasuje koniec zábavy a lúči sa s basou, ktorú za náreku prítomných vynášajú von.

Samozrejme, oznámenie o smrti, pohrebný sprievod i čítanie testamentu sú sprevádzané výkrikmi a kvílením plačiek. Texty však nie sú dané, vytvárajú si ich herci sami, väčšinou ide o improvizáciu.

Rozhrešenie udeľoval hrobár lopatou

V Dúbravke malo fašiangové ochotníctvo dlhú tradíciu, takže Dúbravčanom nerobilo problém napísať si vlastné texty, ktoré boli na počudovanie veľmi moderné a aktuálne.

Aj v súčasnosti prebieha na dvore Dúbravského múzea novodobé pochovávanie. Z úst farára (Jožko Vilém) sme sa dozvedeli, že symbolická basa bola celý rok nacenganá, že chľastala vodku a rum, hrala hazardné hry a vôbec, páchala všetky hriechy, z ktorých sa radno vyspovedať. Rozhrešenie udeľoval hrobár Ján Masarovich lopatou, zrejme úderom po krížoch.

Čítanie z knihy múdrostí, neprístojností a erotických skutočností zase národu oznámilo, že v pekle basu naučia móresu, že nebude čardáš, brejk, rap ani hip-hop, že pokoj si bude musieť dať aj s automatmi, že na Ulici Pod záhradami bude musieť zrušiť zákaz zastavenia a že ju nebudú pochovávať v Nemecku medzi emigrantov, lebo by ešte iste rada žila, trebárs v siedmom nebi Vila Rozborila. Príbehy sú často popretkávané humornými príbehmi a vlastnosťami obyvateľov danej dediny. Aj v múzeu odznelo niekoľko dobromyseľných slovných šťuchancov na adresu prítomných.

Pôst ako cesta k duchovným hodnotám

Keď je basa pochovaná, môže začať pôst. Obdobie veľkonočného pôstu začína dňom, ktorý poznáme pod názvom Popolcová alebo Škaredá streda. Je to pohyblivý sviatok, jeho dátum sa ráta podľa lunárneho kalendára a pripadá na 40. deň pred Veľkou nocou. Toho roku pripadá Popolcová streda na 26. februára.

Slávenie Popolcovej stredy bolo zavedené v 7. storočí a tento deň sa stal dňom pokánia a pôstu. Pôst mal pomôcť človeku nájsť cestu k duchovným hodnotám.

„Veriaci si na prijatie sviatosti v tento deň obliekali v zmysle prvokresťanských tradícií kajúci odev a posýpali sa popolom. Zvyk posýpať sa popolom pretrval dodnes, avšak už len symbolicky, keď kňaz

urobí popolom krížik na čelá veriacich. Odev bol ladený do smútočných farieb. Najčastejším jedlom Popolcovej stredy bola kyslá mliečna polievka. Veľkonočný pôst sa končí Veľkým piatkom“, hovorí etnologička Michaela Škodová a dodáva, že korene fašiangových zvykoslovných útvarov siahajú až do dávnej minulosti slovanských pohanských predkov.

Po kom su pomenované naše ulice

Roznášala letáky proti nacizmu

Viola Valachová bývala v dome na Tobruckej ulici č. 2 v bratislavskom Starom Meste. Podľa pamätnej tabule na tomto dome to bola "odvážna mladá partizánka, ktorá počas Slovenského národného povstania hrdinsky položila život v boji proti fašistom pri Turčianskom Svätom Ďure 21.9.1944" v katastri obce Slovany.

Ako možno popísať osud 16-ročnej dievčiny, dcéry poštového úradníka, ktorá prežívala život v skromnej rodine so všetkými starosťami a radosťami mladých ľudí? Revolta a vzbura proti jednotvárnosti života, ktorú s najbližšími priateľmi z detstva s Jožkom a Ľudom prežíva. Stretávajú sa v úzkom kruhu tlačiarňičky, z ktorej za súmraku vynášajú ilegálne letáky proti nacizmu a vylepujú ich po uliciach Bratislavy.

Prvé partizánske akcie na čiare Martin - Banská Bystrica, Podbrezová - Brezno. Bratislavské uličky vystriedali hory a lesy a 16-ročné dievča bojuje po boku ostrieľaných chlapov výzvednej jednotky. September bol časom najtvrdších partizánskych bojov. Desiati z brigády, medzi nimi i Viola, Jožko a Ľudko, sa vydávajú na prieskum smerom na Banskú Bystricu, Turčiansky Ďur.

Správy hovoria, že sa blíži fašistická jednotka s troma obrnenými vozidlami a ich je len desať. Ležia v zemiačniku vedľa riečky Vrce, zvierajú samopaly, kým nezaznie prvá salva z guľometu. Hvizd prvého granátu, vzbĺkne prvý transportér a po ňom hneď druhý. Ale z tretieho sa ozve štekot guľometu a páli do partizánskych radov. Dievča najprv nechápavo hľadá na svojich mŕtvych kamarátov a kráča s granátom proti obrnenej oblude. Hlaveň guľometu na chvíľu stíchnie, akoby jej obsluha neverila vlastným očiam, no potom hlavěň vychrlí ďalšiu dávku. Údery tupo dorážajú do Violinej hrude a deň s tieňmi ostrými ako nože sa pomaly rozplýva. O tom hovorí pamätná tabuľa s kyticou kvetov, ktoré pre Violu nikdy nezhvahnú.

Z archívu Kvety Slyškovej

Elektronické formuláre možno využiť aj pri „papierovačkách“ v Dúbravke

Ako ušetriť čas, stromy aj nohy? Elektronicky

Text: Lucia Marcinátová

„Čas sú peniaze.“ Aj takýmto výrokom sa dá začať text o elektronizácii. A možno aj od slovami renesančného umelca Michelangela Buonarrotiho: „Nie je väčšej škody nad stratený čas.“ A práve o čase budeme hovoriť v novom roku. Poradíme, ako ho môžete ušetriť napríklad aj na úrade. Pri takzvaných

„papierovačkách“ už totiž často nie sú potrebné papiere či návšteva úradu, stačí kliknúť a riešiť požiadavku elektronicky. Na podrobnosti a možnosti elektronických formulárov v Dúbravke sme sa opýtali Andrey Szabovej z útvaru informatiky miestneho úradu.

Prihlásiť psa, trvalý pobyt, prenajať priestory mestskej časti alebo si vybaviť rybársky lístok. Dôvody návštevy miestneho úradu sú rôzne.

Zamestnankyňa Andrea Szabová z útvaru informatiky miestneho úradu odporúča uľahčiť si papierovanie, ušetriť čas a využiť elektronický formulár.

„Stačí kliknúť na stránku mestskej časti www.dubravka.sk a v sekcii Potrebujem vybaviť pri konkrétnej službe pozrieť, či je možné poslať žiadosť aj elektronicky. Na overenie totožnosti, čiže autentifikáciu a na podpis elektronického formulára je potrebný občiansky preukaz s čipom.“

Pre tých, ktorí nechodia na webovú stránku obce, prinášame prehľad aj na papier.

Nájmy a predaje

Prvou oblasťou, pri ktorej sa pristavíme, sú majetkovoprávne situácie. Elektronické formuláre, ktoré sú zverejnené na stránke www.dubravka.sk, sa dajú použiť pri žiadosti o nájom pozemku na záhradkárске a rekreačné účely, prípadne pri predĺžení nájmu záhradky, pri žiadosti o predaj či nájom nebytových priestorov v školských objektoch alebo v Kultúrnom centre Fontána na Ožvoldíkovej, prípadne pri nájme bytových priestorov obce.

Dane

Širšou oblasťou, kde možno ušetriť čas elektronizáciou, sú dane. Na referáte miestnych daní sa rieši daň za psa a aj jeho registrovanie. Na základe registrácie mestská časť Bratislava-Dúbravka aktualizuje aj zoznam psov, ktorý zverejňuje na webe, pričom aktualizácia prebieha raz štvrtročne a aktualizuje raz za štvrtrok. V ňom sa dá nájsť aj to, koľko psov a akých, v ktorom dome býva. Zoznam obsahuje údaje o plemene, farbe, známke psa a adrese, kde je v mestskej časti pes hlásený.

K daniam patrí aj daň za automaty či užívanie verejného priestranstva – parkovanie, skládky, rozko-pávky.

Opatrovateľská služba aj víťanie detí

V oblasti zdravotníctva a sociálnych vecí elektronické formuláre možno využiť pri žiadosti o poskytnutie opatrovateľskej služby či dávky v hmotnej núdzi. Elektronicky sa dá žiadať aj o príspevok na stravovanie, prípadne na školské pomôcky či prihlásiť sa na občiansku slávnosť Uvítanie detí do života. Určená je pre deti do jedného roka s trvalým pobytom v Dúbravke, mestská časť ju organizuje približne každé štyri mesiace v oranžovej sále Domu kultúry Dúbravka.

Parkovacie miesto i miesto na trhu

Elektronický formulár možno použiť aj pri rozkopávkach, presnejšie pri žiadosti o povolenie rozkopávkových prác a zaujatí verejného priestranstva na miestnych komunikáciách 3. a 4. triedy či pri žiadosti vjazdu na susednú nehnuteľnosť.

Elektronické žiadosti fungujú aj pri vyhradených parkovacích miestach, pri ich predĺžení, zrušení aj zmene. V súvislosti s predajom sa dá elektronicky žiadať o povolenie predaja na trhových miestach, ohlásení prevádzkovej doby prevádzkarne či oznam o jej zrušení.

Nahlasovanie neporiadku

Pohľad smutný, no častý. Neporiadok, odpady, čierne skládky. Ak si ich obyvatelia všimnú, môžu ich hlásiť elektronickým formulárom alebo mailom zivotne.prostredie@dubravka.sk na Oddelenie životného prostredia miestneho úradu. Elektronicky možno žiadať aj o vydanie rybárskeho lístka, a to buď týždenného, mesačného, ročného alebo trojročného.

Do takzvanej Ohlasovne pobytu na Žatevnej 4 ľudia chodia najčastejšie pre prihlásenie sa na trvalý pobyt, pri tejto požiadavke môžu využiť elektronický formulár. Podobne elektronicky možno odoslať aj žiadosť na určenie, zmenu alebo zrušenie súpisného a orientačného čísla.

Aktuálne s elektronickou žiadosťou súvisia aj voľby do Národnej rady SR. Do 10. februára je možné žiadať o prenosný hlasovací preukaz, a to buď poštou alebo elektronicky na volby@dubravka.sk

Celobratislavské aj celoslovenské služby

S elektronickými formulármi a službami možno pracovať na viacerých portáloch. Zamestnankyňa dáva do pozornosti stránku elektronických služieb mesta Bratislavy. Na portáli esluzby.bratislava.sk je zaradených 139 služieb. Ľahko sa tu dá vyhľadať oblasť, dostupná služba a aj lokalita hlavného mesta.

„Podobne cez portál www.slovensko.sk je možné komunikovať so všetkými subjektami verejnej správy na Slovensku,“ radí zamestnankyňa. Okrem vybavovania bez návštevy úradu či nutnosti dodr-

žiavania úradných hodín, sú tu aj nižšie správne poplatky za žiadosti zaslané elektronicky. Pri žiadostiach online, bez papierov, netreba zabúdať ani na to, že takéto správanie je priateľské k životnému prostrediu.

Elektronické formuláre pre služby Dúbravčanov

Majetkovoprávne situácie:

žiadosť o prenájom nehnuteľného majetku - pozemku, záhrady, žiadosť o predaj a nájom nebytových priestorov - prevod vlastníctva, prenájom nebytových priestorov v školských objektoch, v KC Fontána, prenájom bytových priestorov obce

Dane:

daň za psa, registrácia psa, daň za predajné automaty, daň za nevýherné hracie stroje, užívanie verejného priestranstva - parkovania, rozkopávky, skládky, vrátenie pomernej časti dane

Zdravie a sociálne veci:

poskytnutie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi, opatrovateľskej služby, finančného príspevku na stravovanie dôchodcov, občianska slávnosť "Uvítanie do života", dotácia na stravu a školské pomôcky

Územný rozvoj:

rozkopávky a zaujatie verejného priestranstva, zriadenie vjazdu na susednú nehnuteľnosť, vyhradzovanie parkovacieho miesta za poplatok, povolenie predaja na trhovách miestach, ohlásenie prevádzkovej doby prevádzkarne, oznámenie o zrušení prevádzkarne

Životné prostredie:

ohlasovanie neporiadku vo verejnej zeleni, vydávanie rybárskeho lístka

Ostatné:

poskytovanie informácií podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, povoľovanie prístupu k archívnym dokumentom a registratúrnym záznamom, sťažnosti, petície, prihlásenie sa na trvalý pobyt v obci, určovanie, zmena alebo zrušenie súpisného a orientačného čísla

Kontakty:

www.dubravka.sk - Elektronické formuláre pre služby Dúbravčanov sekcia Potrebujem vybaviť.
esluzby.bratislava.sk - stránka elektronických služieb mesta Bratislavy – so 139 službami. Ľahko sa tu dá vyhľadať oblasť, dostupná služba a aj lokalita hlavného mesta.

www.slovensko.sk - všetky subjekty verejnej správy na Slovensku.

Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Dúbravka

Žatevná 2, 844 02 Bratislava, 02/69202501

Pri kríži 14, 844 02 Bratislava, 02/60101100

Kultúrny tip z mesta

Môj Boj - premiéra v mestskom divadle

Zažil neľudskosť druhej svetovej vojny, no tému holokaustu dokázal spracovať sarkasticky a groteskne. Hry pôvodom maďarského autora - Georga Taboriho vždy vyvolávali rozruch.

Zažil neľudskosť druhej svetovej vojny, no tému holokaustu dokázal spracovať sarkasticky a groteskne. Hry pôvodom maďarského autora - Georga Taboriho vždy vyvolávali rozruch. Jednou z takých je aj kultová inscenácia o neobyčajnom priateľstve mladého Adolfa Hitlera a Žida Šloma Herzla s príznačným názvom Môj Boj (Mein Kampf), ktorú budú môcť vidieť návštevníci Mestského divadla P. O. Hviezdoslava 11. februára 2020. Predavač Biblií Šlomo (Csongor Kassai) sa stretáva s chudobným a netalentovaným maliarom Adolfom (Lukáš Latinák) v nocľahárni pre najchudobnejších. Dobrosrdečný Šlomo sa o svojho priateľa stará a podporuje ho.

Vďaka jeho starostlivosti sa z neduživého mladíka stáva vodca a jedna z najväčších beští našich dejín. V predstavení v réžii Michala Vajdičku hrajú Gregor Hološka, Zdena Studenková, Barbora Palčíková / Soňa Fábryová a David Hartl.

Môj Boj je príbehom o tom, ako sa z priemerného človeka môže stať nebezpečný manipulátor a pohráva sa s postavou Adolfa Hitlera a s myšlienkou „čo by sa stalo, keby...“

Viac informácií (nielen) o predstavení Môj Boj nájdete na www.mdpoh.sk

Javisko je spravodlivé, ukáže všetko

Na tréningu sa zbierajú hodnoty

Text: Danko Šoporová

Máme za sebou januárové vystúpenie známeho folklórneho súboru Klnka, ktoré je už stabilne predzvesťou výnimočného kultúrneho zážitku. Podujatie nám tradične poskytuje pútavý prierez slovenským folklórom, a to navyše v spojení s celkom novými, tanečnými prvkami, inšpirovanými zo zahraničia. Tento rok čakala návštevníkov zaujímavá prehliadka azerbajdžanských tancov. Ak ste si doposiaľ mysleli, že zorganizovať podujatie tohto druhu patrí k tak povediac rutinným záležitostiam, vyvedieme vás z omylu. Viac detailov nám prezradil PETER SAŇKA Mgr. Art, manažér súboru.

Koľko času zaberie príprava tak náročného podujatia?

Nie je to jednoduchá záležitosť, najmä pre deti. Veď zatancovať 25 – 30 tancov dá zabrať. Skúšky prebiehajú intenzívne od septembra, no už niekoľko týždňov, mesiacov vopred moja manželka (Ingrid

Saňková – Inka umelecká vedúca, choreografka pozn. red.) nad vystúpením premýšľa, v hlave si triedi všetky potrebné detaily a dáva im konkrétnejšiu podobu.

Naozaj stačí na taký počet tancov trénovať asi tri mesiace?

Áno, pretože deti sú roztancované, určité tance majú viac-menej zabehnuté, čiže stačí ich „len oprášiť“. Práve preto býva samotný nácvik tancov vskutku rýchly. Organizačné záležitosti, príprava krov a podobne bývajú oveľa náročnejšie.

Čo je na vystúpeniach tohto druhu najťažšie?

Asi to prezliekanie. (smiech) Garantujem vám, že ak by do zákulisia prišla v celom tom zhone kamera, vznikol by nesmierne zaujímavý materiál (úsmev).

A to všetko zvláda Inka sama?

Zatiaľ áno, klobúk dole. Samozrejme, pri tak náročných podujatiach, ku ktorým patrí aj to vianočné, respektíve januárové vystúpenie Klnky, je vítaná pomoc mamičiek členiek súboru. Prezliekanie do krov je ozaj „masakerô“. Stačí, ak sa jedna šnúrka zauzľí a môže nastať problém. Preto nám vždy v zákulisí pomáha päť – šesť mamičiek.

Aký bol záver roka v Klnke?

Pokojný. Neiniciovali sme vystúpenia, pretože si potrebujeme oddýchnuť. Náš názor je, že netreba príliš tlačiť na pílu a veci siliť. Oddych je predsa dôležitý. Urobili sme našim deťom Vianoce, zorganizovali pekný večer, kde sme si rozdávali darčeky a utužili vzájomné vzťahy.

Keď sme pri tých vzťahoch, nepanuje medzi deťmi konkurencia? Predsa len, nie každý člen súboru Klnka môže tancovať všetky tance ...

Určite áno. Ale to nie je zlé. Veď aj konkurencia posúva náš súbor vpred. Jednu vec ale treba uviesť na pravú mieru. To, že jedno dieťa tancuje na vystúpeniach tri tance a iné povedzme deväť určite neznamená, že Inka je zaujatá alebo niekoho uprednostňuje. Nieкто to môže cítiť ako krivdu, no manželka po tých dlhých rokoch praxe vie, na aký tanec sa konkrétne dieťa hodí. Nie každý člen Klnky je schopný zatancovať všetky tance v celej svojej kráse či intenzite. Javisko je totiž spravodlivé v tom, že nepustí. Je na ňom vidieť všetko, každé zaváhanie. A my sa len snažíme, aby tých chybičiek bolo čo najmenej.

Ktorá časť roka býva pre Klnku najhektickejšia?

Veľmi silné mesiace sú apríl, máj a jún. A potom záver roka. V lete sa snažíme oddychovať, deti potrebujú oddych. Tých vystúpení, na ktoré prikývneme, je preto minimum. Ročne absolvujeme zhruba 80 – 90 vystúpení, a tie následne rovnomerne rozložíme. Oproti minulosti, keď ich bývalo približne 120, je to rozumnejšie číslo. Aj vzhľadom na skutočnosť, že manželka a ja máme ešte iné pracovné aktivity.

Čo Klnka plánuje v tomto roku?

V polovici januára sme mali odcestovať do Ománu, no napokon sme radi, že sme neodišli. V opačnom prípade by bol úvod roka až priveľmi hektický. V októbri sa chystáme do strednej Ameriky, rysuje sa toho viac, ale úprimne – každú ponuku prísne zvažujeme. Situácia vo svete je búrlivá, treba zohľadniť všetky pre a proti, pričom nemožno opomenúť fakt, že za všetky deti, ktoré s nami cestujú, nesieme zodpovednosť. To je samozrejme smerodajné a v mnohom to náš výber lokalít, kde pôjdeme, ovplyvní.

Prezradte nám ešte pranie Klnky pre tento rok.

Plánujeme i naďalej čo najviac vystupovať v Dúbravke. Tu nadobúda každé naše vystúpenie veľké čaro. No za hlavné pozitívum považujem skutočnosť, že už roky fungujeme, darí sa nám a všetko ide tak, ako má. Deti sa tešia, milujú tréningy, nás zas teší, že vyrastajú v „čistom prostredí“, zbierajú krásne hodnoty a uberajú sa správnym smerom. Ak sa nám takto bude vodiť i naďalej a aj účasť na septembrových konkurzoch bude taká hojná, ide o jasný dôkaz toho, že veci robíme dobre a majú význam.

Podujatie spojilo hudbu, slovo a vizuálne umenie

Nielen výstavou pripomenuli krehkú slobodu

Text: Martina Čáповá

Možno niekoho prekvapil januárový dátum, no ten nie je podstatný. Podstatné je pripomenúť, nezabudnúť. Nežná revolúcia v roku 1989. Práve nej bol venovaný podvečer 17. januára v Dome kultúry Dúbravka.

Duní Dunaj a vlna za vlnou sa valí. Odznelo ako prvé z pódia oranžovej sály Domu kultúry. Tieto slová spievala Katarína Feldeková so svojou kapelou KaFe Band v piesni Bratislavská káva, ktorej text napísal Ľubomír Feldek a hudbu zložil Jaro Filip. Je o rieke Dunaj, ktorá nezaspáva a ako večná spoločníčka po stáročia sprevádza naše mesto, sledujúc jeho premeny.

Jednou z týchto premien bol nepochybne zlom formovaný udalosťami roku 1989 v Československu. A práve nimi bola inšpirovaná aj výstava 1989 Sametová-Nežná, ktorú od 17. januára hostí galéria Villa Rustica.

Okrem výstavy podujatie sprevádzali diskusia a koncert.

Autentické fotografie pochádzajú od slovenských a českých fotografov. Expozíciu zostavil fotograf Tomáš Pospěch a do Dúbravky ju prinieslo České centrum v Bratislave. Dopĺňajú ju tiež súčasné fotografie z pochodov a demonštrácií, ktoré prebehli naprieč Slovenskom v nedávnom čase. Vznikla tak mozaika čiernobielych a farebných záberov, ktoré predstavujú zmeny, ktoré hýbali a naďalej hýbu spoločnosťou.

Slobodné začiatky

V diskusii s Ľubomírom Feldekom, básnikom, prekladateľom a spisovateľom, s ktorým sa na pódiu zhováral Ľubomír Navrátil, odznelo množstvo zaujímavých myšlienok a spomienok na udalosti z obdobia okolo revolučného roku. Hovorilo sa napríklad o obmedzovaní slobody slova a zákaze publikovať pre mnohých autorov.

„Bola sloboda prejavu, ale už nie po prejave,“ s úsmevom dodal Ľubo Navrátil, správca Dúbravského múzea, laureát Ceny slobody Antona Srdolca, organizátor revolučných akcií v Dunajskej Strede v novembri 1989.

Diskutovalo sa tiež o otázke slobody prejavu v súčasnosti. Je zakotvená v ústave, ale zostávame naozaj slobodní aj po vyriešení toho, čo si myslíme? Dvojica na pódiu rovnako spomenula hnutie Verejnosť proti násiliu a jeho vedúcich predstaviteľov, odstránenie železnej opony, rozdielnu polarizáciu spoločnosti v Čechách a na Slovensku či formovanie nových výrazov, ktoré nahradili slová predošlého režimu. Pripomenuli aj významné osobnosti ako Alexander Dubček či Milan Rastislav Štefánik.

Kultúra a snaha nezabudnúť

Jednotlivé diskusné vstupy sa striedali s piesňami kapely KaFe Band v zložení Katarína Feldeková – spev, Peter Papp – klavír a Richard Šimurka – saxofón a flauta. Odznali piesne Nechce sa mi pracovať, Kniha jednej lásky či Jean. Nechýbal ani humor či recept na šťastné manželstvo, ktoré podľa Feldeka nájdete v slovenských rozprávkach, stačí sa len pozorne začítať.

V sále zarezonovali jeho slová: „Dnes máme obrovskú slobodu.“ Spravme teda všetko pre to, aby sme si ju nenechali vziať. Pripomínajme si jej krehké začiatky a pokračovania vždy, keď sa to dá. Na hodinách dejepisu, v denných rozhovoroch, na koncertoch alebo na výstavách, akou je aj Nežná – Sametová, ktorú si v Dome kultúry Dúbravka môžete pozrieť do 17. februára 2020.

Koncert spojil cirkvi, spevákov, Dúbravčanov

Tenori, sláčiky, zbory aj spoločná Tichá noc

Text: Lucia Marcinátová

Vianočné sviatky v Dúbravke trvajú dlhšie. Hoci prejde Štedrý deň a dva vianočné dni, v mestskej časti sviatok pokračuje. Pripomína ho Vianočno-novoročný koncert v Kostole svätého Kozmu a Damiána. Počas neho opäť prichádza pocit Vianoc, sviatkov, ľudskej blízkosti.

Koncert, ktorý nie je len o hudbe. Hudba, ktorá nie je len o tónoch. Výnimočnosť. Takým slovom sa dal nazvať podvečer 27. decembra v Kostole svätého Kozmu a Damiána. Vianočno-novoročný koncert pre Dúbravčanov. Ozvali sa sláčiky, zaznela Vivaldiho zima. Po úvodných slovách moderátorky a sprievodkyne koncertu Zuzany Horváthovej, riaditeľky Základnej umeleckej školy Eugena Suchoňa, sa predviedol sláčikový súbor žiakov a pedagógov ZUŠky. Vystriedal ich Lamačsko-dúbravský cirkevný spevácky zbor pod vedením Petra Fajkusa, ktorý už patrí k tradičným účinkujúcim koncertu. Podobne ako manželka Ján a Jana Ružovičovci, ktorí nepatria len k vystupujúcim, ale aj organizátorom podujatia zároveň. Pozvanie prijali aj dúbravský súbor Dúbravské strešne, mužskí speváci Chorus Augustini i nováčikovia na koncerte Zbor Bystričan a Evanjelický zborový spevokol. Nechýbal operný spev a spolu s ním aj zimomriavky. Tenor Peter Oswald, Martin Babjak, Tomáš Ondriáš, Michal Lehotský. Spojenie profesionálov, žiakov, opery, zborov, cirkví, zvučných mien aj slov povzbudenia, zamyslenia, pristavenia. A na konci spoločná Tichá noc... Výnimočnosť. Od začiatku do konca. Taký bol Vianočno-novoročný koncert a tak je to už od roku 2015. Koncert s láskou pripravujú manželka Ján a Jana Ružovičovci, Zuzana Marková, Zuzana Horváthová, ZUŠ Eugena Suchoňa a Rada seniorov v Dúbravke. Jeho jarným a rovnako sviatočným pokračovaním je Veľkonočný koncert, chýbať nemá ani v tomto roku. Sviatky v Dúbravke majú tak už svoju tradičnú umeleckú podobu.

Slovensko čakajú voľby. V Dúbravke sa volí na siedmich miestach

Jeden lístok a najviac štyri krúžky

Vybrať jeden hlasovací lístok, zakrúžkovať najviac štyroch kandidátov, voliť. Taká bude podstata soboty 29. februára. Na posledný februárový deň pripadajú voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. V Dúbravke sa bude voliť na siedmich rôznych miestach, na štyroch dúbavských základných školách, ktoré zriaďuje mestská časť, okrem toho na Gymnáziu Bilíkova, Strednej priemyselnej škole Karola Adlera a v Kultúrnom centre Fontána na Ožvoldíkovej 12. Volí sa od 7.00 do 22.00.

Aké sú povinnosti voliča a čo robiť po príchode do volebnej miestnosti? Postupy pri voľbách sa väčšinou opakujú, dôležité je nezabudnúť si občiansky preukaz. Ten je volič povinný preukázať okrskovej volebnej komisii po príchode do volebnej miestnosti. Ak bol voličovi vydaný hlasovací preukaz, predloží ho spolu s občianskym preukazom a komisia mu ho odoberie.

Okrsková volebná komisia potom zakrúžkuje poradové číslo voliča v zozname voličov a vydá mu hlasovacie lístky a prázdnu obálku s odtlačkom úradnej pečiatky obce. Prevzatie potvrdí volič v zozname voličov svojím podpisom.

Vo voľbách kandiduje 25 politických strán a hnutí, volič teda dostane 25 hlasovacích lístkov.

Volič môže voliť na území Slovenskej republiky vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný, alebo v ktoromkoľvek volebnom okrsku na základe hlasovacieho preukazu. Mimo územia Slovenska môže volič voliť poštou.

Krúžkovať najviac štyroch

Po vydaní hlasovacích lístkov odíde volič do priestoru, ktorý je určený na ich úpravu a vyberie jeden lístok, toho kandidujúceho subjektu, ktorému sa rozhodol odovzdať svoj hlas. Tento hlasovací lístok môže bez ďalšej úpravy vložiť do obálky alebo na ňom môže zakrúžkovaním poradového čísla kandidáta, vyznačiť, ktorému kandidátovi dáva prednosť.

Zakrúžkovať v týchto voľbách môže najviac štyroch kandidátov. V prípade, že volič zakrúžkuje viacerých, hlasovací lístok sa bude potom počítať v prospech kandidujúceho subjektu, no na prednostné hlasy sa prihlíadať nebude.

Pozor na nepoužité lístky

Volič, ktorý nemôže sám upraviť hlasovací lístok pre zdravotné postihnutie alebo preto, že nemôže čítať alebo písať a oznámi to pred hlasovaním okrskovej volebnej komisii, má právo vziať so sebou do priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov inú spôsobilú osobu, aby podľa jeho pokynov upravila hlasovací lístok a vložila do obálky. Touto osobou však nemôže byť člen okrskovej volebnej komisie.

Za voliča, ktorý nemôže pre zdravotné postihnutie sám vložiť obálku do volebnej schránky, môže ju do nej na jeho požiadanie a v jeho prítomnosti vložiť iná osoba, ale nie člen okrskovej volebnej komisie.

Volič, ktorý sa nemôže dostaviť do volebnej miestnosti zo závažných, najmä zdravotných dôvodov, má právo požiadať obec a v deň konania volieb okrskovú volebnú komisiu o vykonanie hlasovania do prenosnej volebnej schránky.

Nepoužitú alebo nesprávne upravenú hlasovaciu lístku je volič povinný odložiť do zapečatenej schránky na odloženie nepoužitých alebo nesprávne upravených hlasovacích lístkov, inak sa dopustí priestupku, za ktorý mu bude uložená pokuta 33 eur.

Námietková kancelára

V súvislosti s voľbami do Národnej rady Slovenskej republiky mestská časť Bratislava-Dúbravka zriadila námietkovú kanceláriu. Nachádza sa v budove miestneho úradu na Žatevnej 4, na prízemí a na dverách je označená „D“.

V tejto kancelárii môže volič požiadať o prenosnú volebnú schránku, o vydanie hlasovacieho preukazu a overiť si, či je zapísaný v stálom zozname voličov, či údaje o ňom sú úplné a pravdivé a požadovať doplnenie údajov alebo vykonanie opráv.

O prenosnú volebnú schránku sa dá žiadať aj telefonicky na čísle 02/ 6920 2513 alebo mailom volby@dubravka.sk.

Hlasovací preukaz

Volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v deň konania volieb nebude môcť voliť v mieste svojho trvalého pobytu, môže požiadať obec svojho trvalého pobytu o vydanie hlasovacieho preukazu.

Obec na základe žiadosti voličovi vydá hlasovací preukaz a zo zoznamu voličov ho vyčiarkne s poznámkou o vydaní hlasovacieho preukazu. Hlasovací preukaz oprávňuje na zápis do zoznamu voličov v ktoromkoľvek volebnom okrsku.

O hlasovací preukaz sa dá tiež žiadať rôzne – osobne, písomne, elektronicky alebo splnomocnencom. Osobne aj splnomocnencom sa dá o hlasovací preukaz žiadať aj v piatok 28. februára, čiže deň pred voľbami, od 7.00 do 10.00.

Pri písomnej žiadosti o vydanie hlasovacieho preukazu treba dodržať lehotu - 15 pracovných dní pred dňom konania volieb, žiadosť tak odoslať najneskôr 10. februára 2020, na adresu Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Dúbravka, Žatevná 2, 844 02 Bratislava. Pri elektronickej žiadosti treba takisto dodržať lehotu 15 pracovných dní, email pre žiadosť je volby@dubravka.sk.

(lum)

Námietková kancelária mú

Žatevná 4, prízemie,

označenie dverí „D“

tel. č.: 02 6920 2542,

e-mail: livia.nagyova@dubravka.sk

O prenosnú volebnú schránku mimo námietkovej kancelárie

možno požiadať :

telefonicky

na tel. č.: 02/ 6920 2513

e-mailom: volby@dubravka.sk

Chcete byť súčasťou volebnej komisie...

...a sledovať transparentný priebeh volieb do Národnej rady SR – 29. februára 2020? Zájemcovia musia mať aspoň 18 rokov a trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ozvite sa mailom na organizacne@dubravka.sk alebo telefonicky na 02/69202543.

Ďakujeme

Volebné miestnosti

Základná škola Sokolíkova 2 - pre okrsky č. 1, 2, 3, 4, 5,

Budova Kultúrneho centra Fontána na Ožvoldíkovej 12 - pre okrsky č. 6, 7,

Stredná priemyselná škola Karola Adlera 5 - pre okrsky č. 8, 9, 10, 11,

Základná škola Pri križi 11 - pre okrsky č. 12, 13, 14, 15, 16,

Základná škola Nejedlého 8 - pre okrsky č. 17, 18, 19, 20, 21,

Gymnázium, Bilíková 24 - pre okrsky č. 22, 23, 24, 25, 26,

Základná škola Beňovského 1 - pre okrsky 27, 28, 29, 30, 31, 32.

Termíny

10. február 2020 – do tohto termínu môže volič požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu písomne, alebo mailom

28. február 2020 - do tohto termínu môže volič požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu osobne, prípadne splnomocnencom v čase 7.00 - 10.00

29. február 2020 – voľby do NRSR - 7.00 - 22.00

Hoba v žiari, ružomberku, žiline, břeclavi u vo viedni

Vyhrali sme štyri turnaje!

Pred koncom minulého roka a na začiatku tohto sa prípravkári a žiaci HOBY Bratislava zúčastnili niekoľko hokejových turnajov na Slovensku i v zahraničí. Na kvalitne obsadených turnajoch si počínali nad očakávanie a štyri z nich vyhrali. Je potešiteľné, že na všetkých turnajoch chlapcov mohutne podporovali ich rodičia a vytvorili im doslova domáce prostredie.

NAJVYŠŠIE BIELE ŽRALOKY

Predprípravka (U8) sa zúčastnila dvoch turnajov. Najprv turnaja v Žiari nad Hronom, kde Hobáci boli rozdelení do troch družstiev. Celkovým víťazom bez jedinej prehry sa stalo družstvo HOBA Bratislava Biele Žraloky. Na turnaji v Břeclave obsadila HOBA po troch výhrach tretie miesto.

PRVÉ I ÔSME MIESTO

Rovnako aj družstvo (U9) sa zúčastnilo dvoch turnajov. Na čele s kapitánom Matúšom Belajom v Břeclave ani v jednom zápase neokúsil trpkosť prehry a zaslúžene na turnaji triumfovali. Menej sa im už potom darilo na turnaji vo Viedni, kde mala HOBA najmladší kolektív. Obsadila až ôsme miesto.

ROZHODLA MIŠKA

Na turnaji prípraviek (U10) vo Viedni sa zúčastnilo desať družstiev. HOBA v zápase o tretie miesto zvíťazila na Táborom 3:2 a získala bronz. O víťazstve našich mladých hokejistov rozhodla desať ekúnd pred koncom Miška Letaši.

NAJLEPŠÍM BRANKÁROM MIŠKO

V Ružomberku sa konal kvalitne obsadený hokejový turnaj žiakov 5. ročníkov (U11) CHRISTMAS CUP 2019. Hokejisti z Dúbravky podávali výborné výkony a bez jedinej prehry sa stali víťazmi turnaja. Výsledky: HOBA Bratislava – HC Košice 6:1, - Slovan Bratislava 10:2, - MHK Ružomberok 12:4, - Liptovský Mikuláš 20:2, - Spišská Nová Ves 16:2. Konečné poradie: 1.HOBA, 2.Slovan, 3.Ružomberok, 4.Košice, 5.Spišská Nová Ves, 6.Liptovský Mikuláš. Za najlepšieho brankára turnaja bol vyhlásený Miško Boháč (HOBA).

TRIUMF BEZ PREHRY

Zverenci trénerov Martina Tekáča, Ivana Schwarza a Petra Briestenského (U12) sa zúčastnili turnaja šiestakov T+T CUP 2020, ktorý sa uskutočnil v Žiline. Bez jedinej prehry sa stali zaslúžene víťazom turnaja.

Jozef Petrovský

Výsledky

● HOBA Bratislava – Ružinov 4:0. – Znojmo 9:5, Banská Bystrica 7:5. Košice 8:0, - Žilina 8:1. Konečné poradie: 1.HOBA, 2.Košice, 3.B. Bystrica, 4.Znojmo, 5.Ružinov, 6.Žilina. Najproduktívnejším hráčom turnaja sa stal A. Obušek so 14 bodov, druhým najproduktívnejším hráčom bol M. Stankoven s 13 bodmi.. Z individuálnych ocenení ešte A. Debrecký (všetci HOBA).vychytal najviac nájzdov

Na rozhovor predsedu BFZ Juraja Jánošíka reaguje FK Dúbravka

Namiesto ospravedlnenia len obvinenia

Fk Dúbravka v zmysle platných smerníc podal prihlášku do štvrtej ligy ako víťaz piatej ligy. Nemohol však hrať.

Tradične na konci roka na stránke Bratislavského futbalového zväzu je uverejnený rozhovor s predsedom zväzu Jurajom Jánošíkom. Na otázku novinára, ako hodnotí rok 2019 z pohľadu BFZ, v čom bol dobrý a čo ho sklamlalo, na druhú časť otázky Juraj Jánošík okrem iného povedal:

„Najväčší problém sme mali s FK Dúbravka, ktorý vyhral piatu ligu ObIFZ Bratislava – mesto. Keďže však nesplnil infraštruktúrne podmienky a hlavne rozmery ihriska pre štvrtú ligu, ktoré boli v roku 2016 jednodhlasne schválené Výkonným výborom BFZ, napriek umožneniu zaradenia do súťaže nemohol klub hrať domáce stretnutia na ihrisku v Dúbravke. Klub bol písomne vyzvaný k nahláseniu štadióna, vyhovujúceho pre danú súťaž. Toto sa však nestalo a FK Dúbravka bol po vyhlásení troch kontumačných výsledkov v zmysle platného Súťažného poriadku vylúčený zo súťaže. Týmto problémom sa zaoberalo aj najvyššie vedenie SFZ na čele s jeho prezidentom Jánom Kováčikom a generálnym sekretárom Jozefom Klimentom. Ich stanovisko bolo jednoznačné, SFZ a jeho RFZ sú samostatné orgány, ktoré dbajú na to, aby sa normy dodržiavali a nie porušovali, prípadne udeľovali výnimky.“

Aká bola reakcia FK Dúbravka?

„Predseda BFZ v príhovore, ktorý bol zverejnený na webovej stránke BFZ spomenul, že najväčší problém v roku 2019 mali s FK Dúbravka. Toto tvrdenie považujeme za nešportové a zavádzajúce, nakoľko náš FK Dúbravka v zmysle platných smerníc podal prihlášku do štvrtej ligy ako víťaz piatej ligy. Zodpovední pracovníci BFZ – predseda ŠTK Miroslav Richtárik a predseda BFZ Juraj Jánošík nepostupovali v zmysle platných smerníc, ktoré vlastnoručne podpísali. Namiesto toho sa oháňali podmienkami infraštruktúry štadiónov, ktoré boli schválené Výkonným výborom BFZ v roku 2015, ale neboli zverejnené v platných smerniciach, podľa ktorých sme podali platnú prihlášku. Pochybenie zodpovedných pracovníkov spôsobilo stav, že náš FK Dúbravka nemohol hrať v štvrtej a ani v piatej lige. Uvedené pochybenie predsedu ŠTK konštatovala aj odvolacia komisia BFZ vo svojom rozhodnutí na základe nášho odvolania. Záverom by sme chceli dodať, že namiesto ospravedlnenia za spôsobené pochybenia pracovníkov BFZ sme sa od predsedu BFZ Juraja Jánošíka dočkali len opätovného obviňovania nášho klubu z neplnenia infraštruktúrnych podmienok, ktoré v čase podania prihlášky neboli v platných smerniciach.“

(pej)

Trojkráľový šachový turnaj v KC Fontána

Zvíťazil najlepší v ratingu

Kultúrne stredisko Fontána bola začiatkom januára dejiskom tradičného medzinárodného Trojkráľového šachového open rapid turnaja. Tento rok sa konal už po dvadsiaty raz. Hralo sa tradične 9 kôl, 2x15 minút pre každého hráča na jednu partiu. Svoje prvé miesto v štartovnej listine potvrdil víťazstvom aj vo výsledkovej listine Samir Sahidi s ratingom 2361.

Jubilejného ročníka turnaja, ktorý organizoval Šachový oddiel Tatran za podpory mestskej časti Dúbravka, sa zúčastnilo 104 hráčov rôzneho veku, čo bol maximálny počet z kapacitných dôvodov. Tradičného podujatia sa zúčastnili deti od 6 rokov až po 90-ročných seniorov. „Tento turnaj sa hráva bez

ohľadu na vek, pohlavie či výkonnosť, ale na záver sú vyhodnotení celkove prví traja a najlepší v siedmich kategóriách. Kvalitu turnaja dokumentovali 15 hráči s ratingom nad 2000 bodov, z toho sedem hráčov malo rating nad 2200,“ povedal riaditeľ turnaja Ľuboslav Škoviera.

VÝSLEDKY: 1.S. Sahidi (KŠn Bratislava) 8 bodov, 2.P. Jančovič 7,5, 3.R. Briestenský (obaja Slovan Bratislava) 7. Najlepší – mladší žiak: Š. Kačeriak (ŠK Strelec Devínska Nová Ves), starší žiak: D. Chlpek, junior: O. Vadila (obaja Slovan Bratislava), hráč ŠO Tatran Dúbravka: I. Chodák, senior nad 65 rokov: J. Jánoš (Slovan Bratislava), senior nad 70 rokov: P. Chrenko (Apollo Slovnaft Bratislava) a najlepšia žena: A. Jančovičová (Slovan Bratislava).

Fabriová na šampionáte

Od 25. decembra do 2. januára sa na Zimnom štadióne Vladimíra Dzurillu v Ružinove uskutočnili majstrovstvá sveta v hokeji dievčat do 18 rokov. Na šampionát sa po prvý raz prebojovali aj mladé hokejistky Slovenska. Do záverečnej nominácie sa prebojovala aj brankárka HOBY Bratislava Tamarka Fabriová. Do bránky na šampionáte sa síce nedostala, ale určite jej premiérový štart na MS zostane pre šestnásťročnú hráčku nezabudnuteľným zážitkom.

(pej)

Prispeli k postupu

Slovenská volejbalová kadetská reprezentácia žien (U17), ročník narodenia 2004 a mladšie, si v chorvátskom Zadare vybojovala priamy postup na augustové majstrovstvá Európy tejto vekovej kategórie (1. - 9. 8. 2020) do Čiernej Hory. Vo finále na turnaji zonálnej I. fázy kvalifikácie (MEVZA) triumfovali zverenky trénera Mareka Maličkého nad domácimi Chorvátkami 3:0 (12, 11, 12) absolútne dominantným výkonom od prvej po poslednú loptu. K postupu na európsky šampionát prispeli aj tri hráčky ŠŠK Bilíková Gymnázium Bratislava a to nahrávačka Ema Štermenská, smečiarka Tamara Hrušecká a blokáarka Nina Boledovičová. Navyše asistentkou trénera bola Nina Babjaková z dúbavského klubu.

(pej)

VÝSLEDKOVÝ SERVIS VÝSLEDKOVÝ SERVIS VÝSLEDKOVÝ SERVIS

HOKEJ

- 1. LIGA JUNIOROV (U20), Nadstavbová časť „O play out EXJ“ – 11. kolo: HOBA Bratislava – Ružinov 4:7. 12. kolo: Ružinov – HOBA Bratislava 7:4. 13. kolo: Dubnica – HOBA 8:3. 14. kolo: Dubnica – HOBA 1:4. 15. kolo: HOBA – Michalovce 1:5. 16. kolo: HOBA – Michalovce 2:12. Priebežné poradie: 1.Michalovce 41.. 8.HOBA 3. Ń

- 1. LIGA DORASTU, K-Classic (U18), základná skupina, 23. kolo: Havrani Piešťany – HOBA Bratislava 4:2. 24. kolo: HOBA Bratislava – voľný žreb. 25. kolo: HOBA- Levice 3:1. 26. kolo: HOBA – Nové Zámky

0:4. 27. kolo: Topoľčany – HOBA 4:3. 28. kolo: Partizánske – HOBA 4:2. Priebežné poradie: 1.Ružinov 57,... 3.HOBA 44, 7.Levice 13.

- LIGA KADETOV (9. ŠHT, U15) – TOP skupina, 7. kolo: HOBA –Dukla Trenčín 2:6. 8. kolo: HOBA – Nitra 4:2. Priebežné poradie: 1.Dukla Trenčín 21,... 13-HOBA 2, 14.Ružinov 2

- 1. LIGA, STARŠÍ ŽIACI (8. ŠHT, U14), Región ZÁPAD, TOP 6 – 2. kolo: Nitra - HOBA Bratislava 5:2. 3. kolo: HOBA – Slovan 1:7. 4. kolo: Dukla Trenčín – HOBA 8:2. Priebežné poradie: 1.Trenčín 12,... 5.HOBA 4, 6.Partzánske 1.

- 1. LIGA, STARŠÍ ŽIACI (7. ŠHT, U13), Región ZÁPAD – O pohár Jozefa Gubalu – 1. kolo: HOBA – Topoľčany 5:1. 3. kolo: HOBA – Trnava 1:6. Priebežné poradie: 1.Havrani Piešťany 6,... 4.HOBA 4, 8.Levice 0.

- 1. LIGA, MLADŠÍ ŽIACI (6 ŠHT, U12), , Región ZÁPAD, TOP 6 – 2. kolo: HOBA – Nitra 6:4. 3. kolo: Slovan Bratislava –HOBA 4:6. 4. kolo: HOBA – Dukla Trenčín 8:6. Priebežné poradie: 1.HOBA 8,... 6.Topoľčany 0.

- 1. LIGA, MLADŠÍ ŽIACI (5 ŠHT, U11), , Región ZÁPAD, TOP 6 - 2. kolo: HOBA – Nitra 9:9. 3. kolo: Slovan Bratislava –HOBA 6:5. 4. kolo: HOBA – Dukla Trenčín 1:8. Priebežné poradie: 1.Dukla Trenčín 8,... 4.HOBA 3, 6.Levice 0.

VOLEJBAL

- 1. LIGA JUNIORIEK, skupina západ – 10. kolo: ŠŠK Bilíkova Gymnázium – HIT Trnava 3:0 a 3:0. Priebežné poradie: 1.ŠŠK Bilíkova, 2.Palas Levice, 3.VM Senica, 10.HIT Trnava.

M-SR STARŠÍCH ŽIAČOK, oblasť Bratislava, skupina o 1. – 6. miesto, 3. kolo: ŠŠK Bilíkova A – ŠVK Pezinok 3:0 a 3:0, ŠŠK VIVUS Bratislava - ŠŠK Bilíkova B 2:3 a 3:1. Priebežné poradie:1.ŠŠK Bilíkova A,.6.ŠŠK Bilíkova B.

(pej)